

KADINLARIN KURTULUŞU VE AFRIKA ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ

Thomas Sankara

İÇİNDEKİLER

Önsöz **3**

Kadınların kurtuluşu olmadan devrim
zafer kazanamaz
8 Mart 1987 **7**

Demokratik ve halk devriminde
kadınların rolü
2 Ekim 1983 **45**

Notlar **48**

Telif Hakkı © 1990 Pathfinder Press / Tüm hakları saklıdır / ISBN
0-87348-585-8 Kanada'da üretilmiştir.

Bu İngilizce PDF kitap, internetten bulunmuştur. Türkçeye makine
çevirisiyle tercüme edilmiş olup Türkçe düzenleme S. Ali tarafından Nisan
2023'de yapılmıştır. Amatör bir çalışmadır. Çeviride bir hata varsa
bildirilirse tekrar düzenleme yapılabilir. İyi okumalar.

Birinci basım, 1990 / Beşinci basım, 2005

Tasarım: Toni Gorton

Kapak: Burkinah kadınların Devrimin ikinci yıl dönümünde yürüyüşü. 4
Ağustos 1985. (Foto: Pat Hunt/Militant)

Pathfinder

www.pathfinderpress.com

E-mail: pathfinder@pathfinderpress.com

Pathfinder distributors around the world:

Australia (and Southeast Asia and the Pacific):

Pathfinder, Level 1, 3/281-287 Beamish St., Campsie, NSW 2194

Postal address: P.O. Box 164, Campsie, NSW 2194

Canada:

Pathfinder, 2238 Dundas St. West, Suite 201, Toronto, ON M6R 3A9

Iceland:

Pathfinder, Skólavörðustíg 6B, Reykjavík

Postal address: P. Box 0233, IS 121 Reykjavík

New Zealand:

Pathfinder, Suite 3, 7 Mason Ave., Otahuhu, Auckland

Pathfinder, P.O. Box 3025, Auckland

Sweden:

Pathfinder, Bjulevägen 33, kv. S-122 41 Enskede

United Kingdom (and Europe, Africa, Middle East, and South Asia):

Pathfinder, First Floor, 120 Bethnal Green Road

(entrance in Brick Lane), London E2 6DG

United States (and Caribbean, Latin America, and East Asia):

Pathfinder Books, 306 W. 37th St., 10th Floor, New York, NY 10018-2852

Önsöz

4 Ağustos 1983'te, dünyanın en fakir ülkelerinden biri olan Batı Afrika ülkesi Yukarı Volta'da bir halk ayaklanması, Afrika tarihinin en derin devrimlerinden birini başlattı. Lideri, yeni hükümetin başkanı da olan otuz üç yaşındaki Thomas Sankara idi. Ülkenin adı da Burkina Faso olarak değiştirildi.

Önümüzdeki dört yıl boyunca Burkina devrimi, toprak reformu, yolsuzlukla mücadele, çölleşmeyi durdurmak; kıtlığı önlemek için yeniden ağaçlandırmayı ve eğitim ve sağlık hizmetlerine öncelik vermeyi içeren iddialı bir program yürüttü. Bu önlemleri gerçekleştirmek için hükümet, ülkedeki köylülerin, işçilerin, kadınların ve gençlerin örgütlenmesini, seferberliğini ve siyasi eğitimi teşvik etti. Burkina'nın, Güney Afrika'da apartheide karşı savaştan Küba, Nikaragua ve Filistin'deki devrimci hareketlere kadar, dünyanın dört bir yanındaki özgürlük mücadeleleriyle dayanışmasına yüksek öncelik verildi.

15 Ekim 1987'de Sankara, devrimci hükümeti deviren, karşı devrimci askeri darbe sırasında öldürüldü.

Ölümünden bir hafta önce, öldürülen Küba Devrimci lideri Che Guevara hakkında konuşan Sankara, devrimcilerin bireyler olarak öldürülebileceğini, ancak "fikirlerin öldürülemeyeceğini" belirtti. Bu ifade, Thomas Sankara'nın kendisiyle ilgili olarak doğrulanmıştır. Burkina devrimi, Afrika'nın gerçek ulusal kurtuluş savaşında bir ilham kaynağı olarak gören Afrika'daki milyonlarca kişi için bir sembol haline geldi.

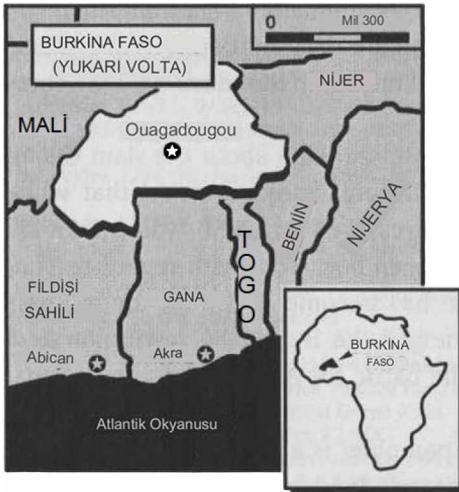
Bu kitapçığın ana maddesi Sankara'nın 8 Mart 1987'de Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle Burkina'nın başkenti Ouagadougou'da düzenlenen birkaç bin kadının katıldığı

bir mitingde yaptığı konuşmadır. Ayrıca, devrimin zaferinden kısa bir süre sonra yayınlanan, devrimin temel programı niteliğindeki belgesi olan Sankara'nın Siyasi Yönelim Konuşması'ndan bir bölüm de yer alıyor. Her iki öge de Pathfinder'ın Thomas Sankara Speaks koleksiyonundan yeniden basılmıştır.

Marksist bir insan toplumu anlayışının çok gereğine inanan devrimci bir savaşçı olarak edindiği deneyimlerden yola çıkan Sankara, burada kadınların ezilmesinin kökenini ve onu ortadan kaldırma mücadelesinin önemini açıklıyor. Afrika'da kadınların özgürleşme mücadelesinin karşılaştığı zorluklara özel bir ilgi gösteriyor.

Sankara'nın Mart 1987'deki konuşması, kadınların özgürleşmesi mücadelesine kalıcı bir katkıdır. Kuzey Amerika ve Avrupa için olduğu kadar uzak Afrika için de, dünyanın her yerinde her türlü sömürü ve baskıya karşı savaşan kadın ve erkekler için de geçerlidir.

Nikaragua Ulusal Meclisi üyesi ve bir Sandinist lider olan Dorotea Wilson, Sankara'nın katkısını şu şekilde takdir etti: 'Atalarının kökleri Latin Amerika ve Karayipler'de milyonlarca siyahın acımasızca sömürülmesiyle yakından bağlantılı olan

Nikaragualı bir kadın olarak," diye yazdı Wilson, "Sankara'nın 8 Mart 1987'deki unutulmaz konuşmasında, kadınların durumu hakkında söylediklerini son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Sankara, konuşmasında sadece kadınlara yönelik baskının tarihsel kökenlerini anlatmakla kalmadı, aynı zamanda toplumdaki maçoğun günlük ve mahrem karakterine dair spesifik örnekler de verdi. Bu konuşma sadece bir ilkeler beyannameesi değildir. Aynı zamanda, aslında tüm insanlığa ait olan ve onları ilgilendiren kadın mücadelesine dair derin bir anlayış ve aktif dayanışmayı gösteriyor.

Türkçeleştirme Hakkında

Asıl metnin içine sadece bu Türkçeleştirme Hakkında bilgisini ekledim (bu sayfa boştu). Bendeki PDF nüshasını olduğu gibi Türkçeleştirmeye çalıştım.

Bu kitabın Türkçe çevirisinde makine çevirisi kullanılmıştır. Çeviri metin bazen olduğu gibi alınmış bazen de cümle, paragraf durumuna göre tekrar düzenlenmiştir. Bu çalışma profesyonel (resmi) bir çalışma olmayıp tamamen amatör bir uğraştır. İngilizce asıl metinle bu çeviri arasında eksik, hata ve yanlış anlaşılacak yerler varsa ve bu da bildirilirse tekrar düzenleme yapılabilir. Eğer hata varsa o hataların tamamı da bana aittir.

Bazı bilgisayar programı, dergi ya da kitapları kendim kullanmak için bu şekilde çevirmeye çalışırım. Bu çalışmayı da kendim için yaptım. Sonra bir arkadaşın önerisiyle **ücretsiz** bir şekilde dağıtılmak üzere internete yükledim. PDF düzenlemesi yine tarafımdan yapılmıştır.

Bu kitabın yeni baskısında (2007) yer alan giriş yazıları buraya alınmamıştır. Onları da eklemek isterdim fakat kitabın bu baskısının özü bozulmasın diye almadım. Pathfinder Press'den çok sayıda kitap çıkmış. Maalesef çoğunun Türkçesi (ve sitenin de) yok. Belki birileri bu duruma da el atar diye düşünüyorum.

Bu Türkçeleştirme çalışması Nisan 2023'de bitirilmiştir. Çeviri destek, PDF düzenleme ve diğer düzenlemeleri yapan: S. Ali / Ali K. network72@gmail.com /// 13 Nisan 2023

Kadınların kurtuluşu olmadan devrim zafer kazanamaz

8 MART 1987

Bir erkeğin aynı anda bu kadar çok kadınla konuşması günlük bir olay değildir. Bir erkeğin bu kadar çok kadına katılmaları için yeni savaşlar önermesi de her gün olmuyor. Bir erkek, bir kadına baktığının farkına vardığı anda ilk utangaçlığını da yaşar. Oyleyse, kız kardeşler, sizinle konuşmanın bana verdiği sevinç ve memnuniyete rağmen, yine de her birinizi bir anne, bir kız kardeş veya bir eş gören bir adam olarak kalacağımı anlayacaksınız.

Ayrıca, konuşmamı yapacağım yabancı dil olan Fransızca'yı anlamayan Kadiogo Eyaletindeki Rahibelerimizin de her zaman olduğu gibi bize karşı sabırlı olmalarını umuyorum. Ne de olsa bizi dokuz ay boyunca şikayet etmeden taşıma görevini annelerimiz gibi kabul edenler onlardır. *[Sankara daha sonra Moore dilinde bu kadınların bir çeviri alacağını açıklar.]*

Yoldaşlar, 4 Ağustos gecesi Burkina halkı için çok faydalı olan bir başarıyı doğurdu. İnsanımıza bir isim, ülkemize yeni ufuklar kazandırdı.

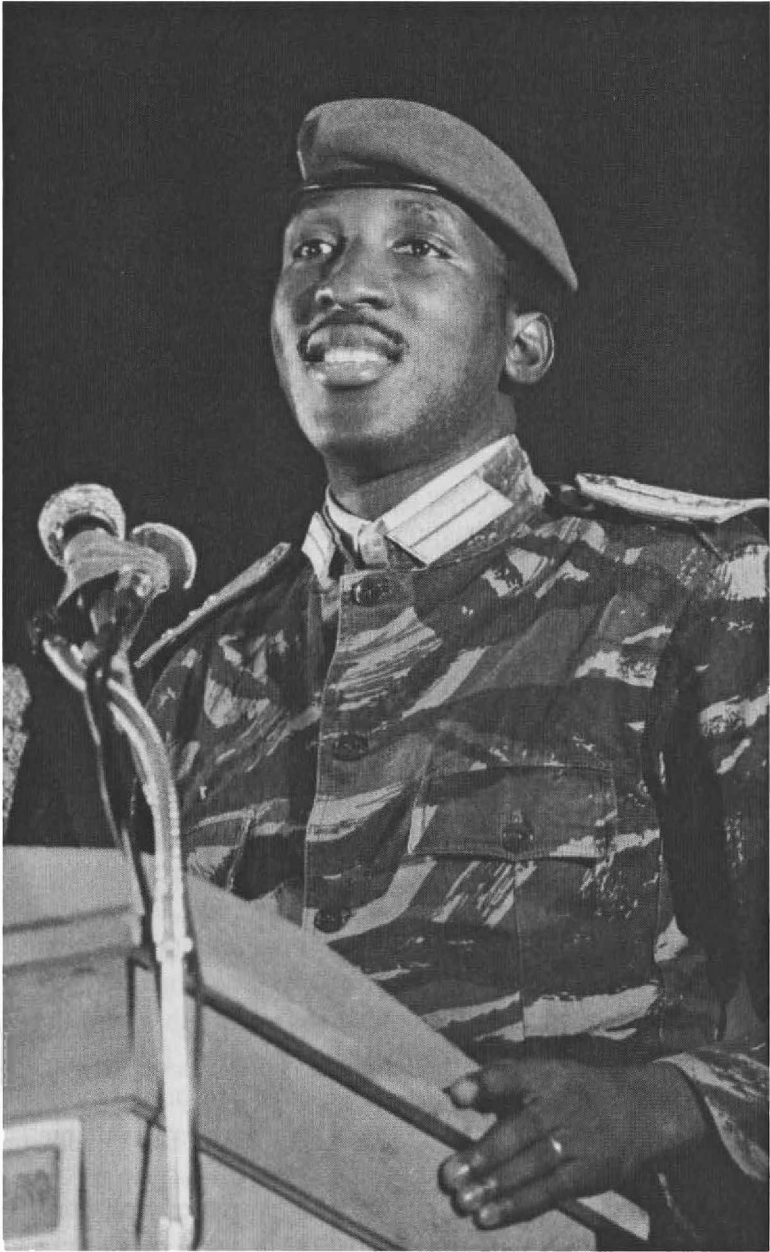
Özgürlüğün canlandırıcı özsuuyyla dolup taşan Burkina'nın erkekleri, dünün avlanmış ve kanun dışı edilmişleri, dünyadaki en değerli şeyin damgasını vurdular: Onur ve haysiyet. Bu andan itibaren mutluluk erişilebilir hale geldi. Her gün ona doğru ilerliyoruz, mücadelelerimizin ilk meyveleri, zaten kat ettiğimiz büyük adımların kanıtı. Ancak bu bencil mutluluk bir yanılsamadır. Eksik olan çok önemli bir şey var: kadın. Bu neşeli alaydan dışlandı.

Erkeklerimiz devrim olan bu büyük bahçenin kıyılarına çoktan varmış olsalar da, kadınlarımız hâlâ anonimliğin gölgelerine hapsolmuş durumda. Kendi aralarında, seslerde yüksek ya da yumuşak, Burkina'yı kucaklayan umutlardan bahsediyorlar - onlar için hala sadece güzel sözler olan umutlar. Devrimin vaadi zaten erkekler için bir gerçek. Ancak kadınlar için bu hala bir söylentiden ibaret. Yine de devrimimizin özgünlüğü ve geleceği kadınlara bağlı.

Bunlar hayati ve temel sorulardır, çünkü can alıcı bir parçamız bu boyun eğdirme durumunda tutulduğu sürece ülkemizde hiçbir şey tam, kesin veya kalıcı olarak başarılamaz- yüzyıllar boyunca çeşitli sömürü sistemleri tarafından empoze edilen bir koşul.

Şu andan itibaren Burkina Fasolu kadın ve erkeklerin kendi imajlarını derinden değiştirmeleri gerekiyor. Çünkü onlar, yalnızca yeni toplumsal ilişkiler kurmakla kalmayan, aynı zamanda kültürel bir dönüşümü kışkırtan, otoritenin kadın-erkek ilişkilerini altüst eden ve her ikisinin de doğasını yeniden düşünmeye zorlayan bir toplumun parçasıdır.

Bu görev zorlu ama gerekli. Devrimimizi tam boyutuna getirme, tüm potansiyelini ortaya çıkarma ve insanlar arasındaki tüm ilişkilerin en doğal olan kadın ve erkek arasındaki doğrudan, doğal ve gerekli ilişkilerde gerçek anlamını gösterme yeteneğimizi belirleyecektir. Bu, insanın doğal davranışının ne ölçüde insanlaştığını ve insan doğasının ne ölçüde farkına vardığını gösterecektir.

ERNEST HARSCH/MILITANT

Thomas Sankara Harlem'de konuşuyor. New York, Ekim 1984.

Bu insan, uçsuz bucaksız ve karmaşık acı ve neşe bileşimi; yalnız ve terk edilmiş, yine de tüm insanlığın yaratıcısı; acı çeken, hüsrana uğrayan, aşağılanan ama yine de her birimiz için sonsuz mutluluk kaynağı; bu eşsiz sevgi kaynağı, en beklenmedik cesareti uyandırır; buna zayıflık denir, ancak bize onur yolunda ilerlememiz için ilham verme konusunda anlatılmamış bir yeteneğe sahiptir; bu etten ve kandan ve manevi inançtan varlık- bu varlık, kadınlar, sizsiniz. Sizler bizim annelerimiz ve hayatımızsınız; yoldaşlar, mücadeledeki yoldaşlarımız ve bu nedenle, devrimin neşeli zafer şölenlerinde kendinizi eşit ortaklar olarak göstermelisiniz.

Kadın ve erkek olarak hepimiz, kadının toplumdaki rolünü ve yerini bu ışık altında tanımlamalı ve onaylamalıyız. Bu nedenle, özgürlüğün egemenliğini doğanın dayattığı farklılıklara üstün kılarak ve kadınların utanmazca sömürülmesini sürdüren her türlü ikiye bölme politikası ortadan kaldırarak erkeğe gerçek imajını yeniden kazandırmalıyız.

Bugün Burkina toplumunda kadın sorununu gündeme getirmek, kadınların binlerce yıldır maruz kaldıkları kölelik sisteminin ortadan kaldırılmasını gündeme getirmek demektir. İlk adım, bu sistemin nasıl çalıştığını anlamaya çalışmak, gerçek doğasını tüm inceliğiyle kavramak ve ardından kadınların tamamen özgürleşmesine yol açabilecek bir eylem çizgisi bulmaktır.

Başka bir deyişle, kadın ve erkeğin ortak mücadelesini kazanmak için dünya ölçeğinde ve burada Burkina'da kadın sorununun tüm yönlerine aşina olmalıyız. Burkina kadınının mücadelesinin nasıl tüm kadınların dünya çapındaki mücadelesinin bir parçası olduğunu ve bunun da ötesinde kıtamızın tam anlamıyla rehabilitasyon mücadelesinin bir parçası olduğunu anlamalıyız. Dolayısıyla kadınların kurtuluşu, burada ve her yerde insanlık sorununun tam kalbinde yer alır. Bu nedenle soru karakter olarak evrenseldir.

Sınıf mücadelesi ve kadınların dünya çapındaki konumu

Kadınların karşı karşıya kaldığı koşullar sorununa en büyük ışığı tutması ve kadının sömürülmesi sorununu genel

bir sömürü sistemi çerçevesinde ortaya koymamıza izin vermesi nedeniyle, kuşkusuz bunu diyalektik materyalizme borçluyuz.

Diyalektik Materyalizm, insan toplumunu doğal, değişmez bir gerçek olarak değil, doğa üzerinde işleyen bir şey olarak tanımlar. İnsanoğlu pasif bir şekilde doğanın gücüne boyun eğmez. Bu gücün kontrolünü de ele alır. Bu süreç içsel veya öznel bir süreç değildir. Kadınlar sadece cinsel varlıklar olarak görülmeğe vazgeçtiklerinde ve biz onların biyolojik işlevlerinin ötesine bakıp aktif bir toplumsal güç olarak ağırlıklarının bilincine vardığımızda, bu nesnel olarak pratikte gerçekleşir.

Dahası, bir kadının benlik bilinci yalnızca cinselliğinin bir ürünü değildir. Toplumun ekonomik yapısının belirlediği konumunu yansıtır ve bu da insanlığın teknolojik gelişme ve sınıflar arası ilişkilerde ulaştığı düzeyi ifade eder. Diyalektik Materyalizmin önemi, temel biyolojik sınırların ve doğanın kölesi olduğumuza dair basit teorilerin ötesine geçmiş ve gerçekleri toplumsal ve ekonomik bağlamları içinde ortaya koymuş olmasında yatar.

İnsanlık tarihinin ilk başlangıcından beri, insanın doğaya hakimiyeti hiçbir zaman yalnızca çıplak elleriyle gerçekleşmemiştir. Kavrayıcı başparmağı olan el, aletten uzağa uzanır, bu da elin gücünü artırır. Bu nedenle, erkeklerin ve kadınların eşit olmayan statüsünü belirleyen tek başına fiziksel özellikler -kas yapısı veya doğum yapma kapasitesi- değildi. Bu eşitsizliği kurumsallaştıran teknolojik ilerleme de değildi. Bazı durumlarda, dünyanın belirli yerlerinde kadınlar, kendilerini erkeklerden ayıran fiziksel farkı ortadan kaldırılabildiler.

Kadınların eşitsizliğini kurumsallaştırmaya hizmet eden, daha çok, bir toplum biçiminden diğerine geçti. Bu eşitsizlik, somut bir tahakküm ve sömürü biçimi geliştirmek için kendi akıllarımız ve zekamız tarafından üretildi. O zamandan bu yana, kadınların yüklendiği toplumsal işlev ve rol, bu gerçeğin canlı bir yansımasıdır. Bugün, çocuk doğurma işlevleri ve erkeklerin belirlediği zarafet modellerine uyma sosyal

yükümlülüğü, sözde erkek kas sistemi geliştirmek isteyebilecek herhangi bir kadını engeller.

En yetenekli paleontologların görüşüne göre, Paleolitik'ten Tunç Çağı'na kadar bin yıl boyunca cinsiyetler arasındaki ilişkiler olumlu ve karakter olarak tamamlayıcıydı. Yani sekiz bin yıldır öyleydi! Frederick Engels'in bize açıkladığı gibi, kadınların sürgüne gönderilmesinin, çağın genelleştirilmiş bir özelliği olduğu ataerkinin aksine, ilişkiler işbirliği ve etkileşime dayalıydı. Engels, yalnızca teknolojinin evrimini değil, aynı zamanda özel mülkiyetin ortaya çıkmasıyla, bir üretim tarzının yerini diğerine bıraktığında ve bir toplumsal örgütlenme biçiminin diğerinin yerini aldığıda kadınların tarihsel köleleştirilmesinin de izini sürdü.

Ormanları temizlemek, tarlaları işlemek ve doğal kaynakları en iyi şekilde kullanmak için gereken yoğun emekle birlikte bir iş bölümü gelişti. Menfaat, tembellik, miskinlik- kısacası en az çabayla en fazlasını elde etmek- insan ruhunun derinliklerinden çıkıp ilkeler mertebesine yükselmiştir.

Kadının aileye ve klana karşı koruyucu şefkati, onu erkeğin egemenliğine teslim eden bir tuzağa dönüştü. Masumiyet ve cömertlik, aldatma ve temel saiklerin kurbanı oldu. Aşk alay konusu oldu ve insan onuru hor görüldü. Tüm gerçek insani duygular takas nesnelere dönüştürüldü. Bu andan itibaren kadınların misafirperverliği ve paylaşma arzusu, aldatma ve ihanet tarafından yenildi.

Kadın, yüklerden eşit olmayan bir pay almasına neden olan bu ihanetin bilincinde olmasına rağmen, sevdiği her şeyi korumak için erkeği takip etti. Adam ise onun büyük özverisini sonuna kadar kullandı. Daha sonra, bu canice sömürü tohumu, tarihsel olarak ihanete uğrayan kadının verdiği bilinçli tavizlerin çok ötesine geçerek, korkunç toplumsal zorunluluklara yerleştirildi.

İnsanoğlu köleliği ilk olarak özel mülkiyetin gelişiyile tanıdı. Kölelerinin ve toprağın efendisi olan erkek, kadının da efendisi olur. Bu, kadın cinsinin tarihi yenilgisiydi.

İşbölümündeki altüst oluşla, yeni üretim biçimlerinin ve üretim araçlarında devrimin bir sonucu olarak ortaya çıktı. Böylece; analık hakkının yerini babalık hakkı almıştır. Mülkiyet artık kadının klanına değil, babadan oğula geçiyordu. Ataerkil, ailenin reisi olan babanın tek ve kişisel mülkü üzerine kurulmuş aile ortaya çıktı. Bu aile içinde kadın eziliyordu. Hükümdarlık yapan erkek, köleleri veya fahişeleriyle çiftleşerek cinsel kaprislerini tatmin eder.

Kadınlar onun ganimeti, ticarete fethi oldu. İşçilik güçlerinden yararlandılar ve ona sundukları sayısız zevklerden onun hissini aldılar. Kendi paylarına, efendiler onlara fırsat verir vermez, kadınlar sadakatsizliğin intikamını aldılar. Böylece zina, evliliğin doğal karşılığı haline geldi. Kadının maruz kaldığı ev içi köleliğe karşı tek meşru müdafaa biçimiydi. Toplumsal baskısı, ekonomik baskısının doğrudan bir yansımasıydı.

Bu şiddet döngüsü göz önüne alındığında, eşitsizlik ancak üretim araçlarında ve tüm toplumsal ilişkilerde meydana gelen bir altüst oluştan kaynaklanan, kadın ve erkeklerin eşit haklara sahip olacağı yeni bir toplumun kurulmasıyla ortadan kaldırılabılır. Dolayısıyla kadınların statüsü ancak onları sömüren sistemin ortadan kaldırılmasıyla düzelecektir. Aslında çağlar boyunca ve ataerkinin zafer kazandığı her yerde, sınıfsal sömürü ile kadının aşağı konumu arasında yakın bir paralellik olmuştur. Elbette kadınların, rahibelerin ya da dişi savaşçıların baskıcı zincirlerinden kurtulduğu daha parlak dönemler oldu. Ancak boyun eğdirilmesinin temel özellikleri hayatta kaldı ve hem gündelik faaliyetlerde hem de entelektüel ve ahlaki baskı da pekiştirildi.

Özel mülkiyet tarafından alt üst edilen statüsü, kendi benliğinden sürgün edilmiş, çocuk yetiştiricisi ve hizmetçi rolüne itilmiş, felsefe (Aristoteles, Pisagor ve diğerleri) ve en köklü dinler tarafından tarihin dışına yazılmış, mitoloji tarafından tüm değerlerinden sıyrılmış kadın,

köle toplumunda insan yüzlü bir yük hayvanından başka bir şey olmayan kölenin kaderini paylaştı.

Bu nedenle, fetih aşamasında, insanoğlunun sayıca çok olduğu kapitalist sistemin, kadınları en küstahça ve en karmaşık biçimde sömüren ekonomik sistem olması şaşırtıcı değil. Bu nedenle, o günlerde imalatçıların makineli dokuma tezgahlarında yalnızca kadınları çalıştırdığı söylendi. Evli ve aralarında evde ailesi olan kadınları tercih ettiler. Bu kadınlar, bekar kadınlara göre işlerine daha fazla dikkat ediyorlardı ve daha uysaldılar, ailelerinin geçimini sağlamak için yorulana kadar çalışmaktan başka çareleri yoktu. Böylece, kadının özel niteliklerinin nasıl aleyhine çevrildiğini ve doğasının en ahlaki ve hassas niteliklerinin bile ona boyun eğdirildiği araçlar haline geldiğini görebiliriz. Duyarlılığı, ailesine olan sevgisi, işine gösterdiği titiz özen, sahip olabileceği her türlü zayıflığa karşı kendini korurken, tüm bunlar ona karşı kullanılıyor.

Böylece, çağlar boyunca ve farklı toplum türleri boyunca kadınlar, erkeklerden sürekli olarak güçlenen bir aşağılık konumunda, üzücü bir kadere maruz kaldılar. Eşitsizliği birçok ve çeşitli kılıkta ifade edilse de, eşitsiz kaldı.

Köle toplumunda erkek köleye bir hayvan, mal ve hizmet üretim aracı olarak bakılıyordu. Kadın, toplumsal konumu ne olursa olsun, sadece kendi sınıfı içinde değil, diğer sınıflar tarafından da eziliyordu. Sömürücü sınıflara mensup kadınlar için bile durum böyleydi. Feodal toplumda kadınlar, sözde fiziksel ve psikolojik zayıflıkları gerekçe gösterilerek erkeğe mutlak bir bağımlılık durumunda tutuldu. Çoğu zaman kirletilmiş bir nesne, düşüncesizliğin birincil aracı olarak görülen kadınlar, birkaç ender istisna dışında, ibadet yerlerinin dışında tutuldu. Kapitalist toplumda zaten ahlaki ve toplumsal olarak zulme uğrayan kadın, ekonomik olarak da boyun eğdirilir.

Çalışmıyorsa erkek tarafından tutulur, o zaman bile ölümüne çalıştırılır.

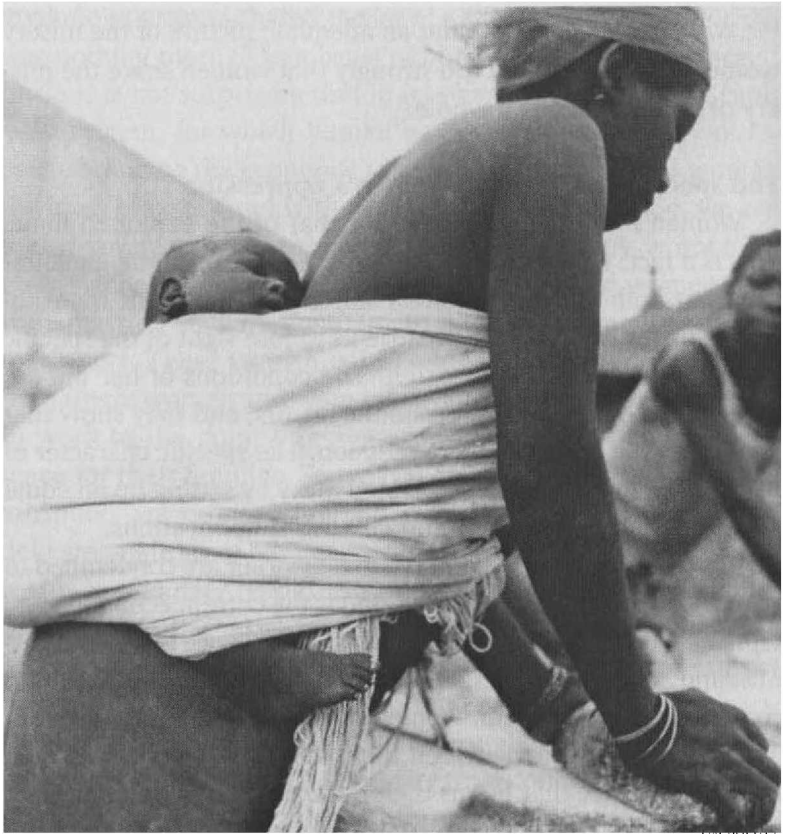
Kadınların çektiği sefaletin tam bir resmini asla çizemeyeceğiz, kadınların bir bütün olarak proleterlerin sefaletini paylaştıklarını çok güçlü bir şekilde gösteremeyeceğiz.

Kadınların ezilmesinin kendine özgü karakteri

Kadının kaderi, sömürülen erkeğin kaderiyle bağlantılıdır. Bu bir gerçek. Ancak hem erkeklerin hem de kadınların maruz kaldığı ve onları tarihsel olarak birbirine bağlayan sömürden kaynaklanan bu dayanışma, kadının durumunun kendine özgü gerçekliğini gözden kaçırmamıza neden olmamalıdır. Yaşam koşullarını ekonomik faktörlerden daha fazlası belirliyor ve bunlar onun belirli bir baskının kurbanı olduğunu gösteriyor. Bu baskının özgül karakteri eşittir işareti koyarak veya kolay ve çocukça basitleştirmelere düşülerek açıklanamaz.

Hem kendisinin hem de erkek işçinin sömürülerek sessizliğe mahkûm edildiği doğrudur. Ama mevcut ekonomik sistemde işçinin eşi de işçinin kocası tarafından susmaya mahkûm ediliyor. Başka bir deyişle, her ikisinde de ortak olan sınıfsal sömürüye ek olarak, kadınlar kendileri ve erkekler arasında var olan belirli bir dizi ilişkilerle, fiziksel farklılıkları bahane olarak kullanan çatışma ve şiddet ilişkileriyle yüzleşmek zorundadır. Cinsiyetler arasındaki farkın insan, toplumunun bir özelliği olduğu açıktır. Bu fark, kadınları üretimde bile sadece kadın işçiler olarak görmemizi hemen engelleyen belirli ilişkileri karakterize eder. Ayrıcalık ilişkilerinin, kadın için tehlike anlamına gelen ilişkilerin varlığı, tüm bunlar, kadın gerçekliğinin bizim için süregiden bir sorun oluşturduğu anlamına gelir.

Erkek, bu ilişkilerin karmaşık doğasını, kadınlar arasında kafa karışıklığı yaratmak için bir bahane olarak kullanır. Kadınlar üzerindeki egemenliğini sürdürmek için sınıf sömürüsünün sunduğu tüm kurnazlıktan yararlanır. Bu, erkeklerin diğer ülkelerdeki diğer erkeklerle hükmetmek için kullandıkları yöntemin aynısıdır. Bazı insanların, aile kökenleri ve doğumları ya da ilahi haklar nedeniyle atalarından üstün olduğu fikri yerleşmiştir. Feodal sistemin temeli buydu. Diğer erkekler bu şekilde tüm halkları köleleştirmeyi başardılar.

Köylü kadın darı öğütür. Mayıs 1983.

Kökenlerini veya ten rengine dayalı argümanlarını, farklı bir ten rengine sahip olacak kadar talihsiz olanlara hükmetmek için sözde yandaş bir gerekçe olarak kullandılar. Sömürge egemenliği ve apartheid'in dayandığı şey budur.

Kadınların durumuna azami dikkati göstermeliyiz, çünkü bu, temelde ve tamamlayıcı bir şekilde bir klan veya sınıf savaşı yürütme söz konusu olduğunda, en iyilerini bir seks savaşı yürütmeye itiyor. Açıkça söylemeliyiz ki, bu tür bir kafa karışıklığını mümkün kılan erkeklerin tavrıdır. Feminizmin öne sürdüğü cesur iddiaları doğuran, erkeklerin tutumudur ve bunların bazıları, erkeklerin ve kadınların baskıya karşı yürüttükleri savaşta değersiz değildir.

Birbirimize ihtiyacımız olduğunu ve tamamlayıcı olduğumuzu, aynı kaderi paylaştığımızı ve aslında karşılıklı bağımlılığa mahkûm olduğumuzu anlarsak bu savaşı kazanabiliriz ve kazanacağız.

Şu anda, erkeksi davranışın kibir, sorumsuzluk, kendini beğenmişlik ve kadınlara yönelik her türlü şiddeti içerdiğini kabul etmekten başka seçeneğimiz yok. Bu tür bir davranış, kadınların ezilmesine karşı koordineli bir eyleme yol açmaz. Ve açıkça söylemeliyiz ki, tamamen aptallık düzeyine inebilecek bu tür tutumlar, gerçekte, karısını vahşileştirerek, sömürü sistemi tarafından reddedilen, insanlık onurunun bir kısmını geri kazanmayı ümit eden, ezilen erkek için bir emniyet vanasından başka bir şey değildir. Bu erkeksi aptallığa cinsiyetçilik veya maçoçluk denir. Her türlü ahlaki ve entelektüel zayıflığı - ince örtülü fiziksel zayıflığı bile - içerir ve bu, politik olarak bilinçli yıpranmış kişilere genellikle iki cephede savaşmayı görevleri olarak görmekten başka seçenek bırakmaz.

Savaşmak ve kazanmak için kadınlar, işçiler ve köylüler gibi toplumun ezilen katmanları ve sınıflarıyla özdeşleşmelidir. Erkeğin, ne kadar ezilirse ezilsin, ezeceği başka bir insan daha vardır: karısı. Bunu söylemek, şüphesiz korkunç bir gerçeği doğrulamaktır. Aşağılık apartheid sisteminden bahsettiğimizde, uzak bir örnek olarak, düşüncelerimiz ve duygularımız, sömürülen ve ezilen siyahlara yöneliyor. Ama kocasına katlanmak zorunda olan siyah kadını unutuyoruz - hesap cüzdanıyla donanmış, böylesine yoksunluk ve sefalet içinde kendisini bu kadar değerli bir şekilde bekleyen kadının yanına dönmeden önce kendisine her türlü kınanacak sapmalara izin veren bu adam. Güney Afrika'nın beyaz kadını da aklımızda tutmalıyız. Aristokrat, mümkün olan her türlü maddi rahatlığa rağmen, ne yazık ki hala şehvet düşkünü beyaz adamın zevkinin bir aracı. Bu adamların siyahlara karşı işledikleri korkunç suçları örtbas etmek için yapabilecekleri tek şey, sarhoş bağırışları ve sapkın, hayvani cinsel davranışlarda bulunmaktır.

Zina yaparak neşe içinde yaşayan, ancak en ufak bir sadakatsizlik şüphesiyle karılarını öldürmeye hazır olan, aksi takdirde ilerici olan erkeklerin örnekleri de eksik değildir. Burkina'da kaç erkek, fahişelerin ve her türden metresin kollarında sözde teselli arıyor! Ve bu, maaşları metres tutmaya veya bar sahiplerinin kasalarını doldurmaya giden sorumsuz kocaları da unutmadan.

Ve yine ilerici olan, kalitesiz yerlerde bir araya gelerek yararlandıkları kadınlar hakkında konuşan o küçük adamlar hakkında ne düşünmeliyiz? Bu şekilde eşlerini baştan çıkararak diğer erkeklerle boy ölçüşebileceklerini ve hatta bazılarını küçük düşürebileceklerini düşünürler. Gerçekte, bu tür adamlar acınası ve önemsizdir. Devrimimize katkıları son derece önemli olabilecek pek çok güzel kadının ahlakını ve erdemini baltalayan ölümcül davranışları olmasaydı, tartışmamıza bile girmeyeceklerdi.

Bir de az çok devrimci militanlar var - daha çoktan daha az devrimci- eşlerinin de politik olarak aktif olmasını kabul etmiyorlar; veya gündüz ve sadece gündüz aktif olmalarına izin veren; veya gece toplantıya veya gösteriye gittikleri için eşlerini dövenler.

Ah, bu şüpheli, kıskanç adamlar! Ne dar görüşlülük! Ve ne sınırlı, kısmi bir bağlılık! Çünkü büyüsünü kaybetmiş ve kararlı bir kadın, kocasını sadece geceleri mi aldatabilir? Ve ondan akşam karanlığında siyasi faaliyeti durdurmasını ve hak ve sorumluluklarını ancak gün doğarken yeniden başlatmasını bekleyen bu siyasi taahhüt nedir? Ve son olarak, her türden aktivistin kadınlar hakkında yaptığı açıklamalardan ne anlamalıyız: "kadınlar aşağılık materyalist", "manipülatör", "palyaço", "yalancı", "dedikodu", "entrikacı", "kıskanç" vb. Belki de tüm bunlar kadınların özelliğidir. Ama kesinlikle erkekler için de aynı derecede geçerli.

Kadınları sistemli bir şekilde ezen, ciddi ve önemli olması gereken her şeyden uzak tutan, en küçük ve önemsiz faaliyetler dışında her şeyden dışlayan toplumumuz bundan daha az sapkın olabilir mi?

Siz de kadınlar gibi efendinizi ve efendinizi beslemek ve ondan izin almak için evde beklemeye mahkûm olduğunuzda ya da sırf yaşamak için, anlamlı bakışlar, dedikodu, gevezelik, başkalarına kaçamak kıskanç bakışlar ve onların flörtlerini ve özel hayatlarını kötölemekten başka seni meşgul edecek ve en azından sana faydalı olduğu yanılmasını verecek başka ne var? Aynı duruma düşen erkeklerde de aynı tavırlar görülür.

Kadınlar hakkında söylediğimiz bir diğer şey de ne yazık ki hep unutkan olmalarıdır. Hatta onlara kuş beyinli diyoruz. Ancak bir kadının tüm yaşamının kararsız, sadakatsiz ve sorumsuz bir koca, çocukları ve onların sorunları tarafından yönetildiğini asla unutmamalıyız. Tüm aile ile ilgilenmekten tamamen yıpranmış, dikkat dağınıklığını ve dalgınlığını yansıtan bitkin gözleri nasıl olmazdı? Onun için unutmak, çektiği acıların panzehiri, varoluşunun acımasızlığından kurtulması, hayati bir savunma mekanizması haline gelir.

Ama unutkan erkekler de var - bir sürü. Bazıları içki veya uyuşturucu alarak unuttur, bazıları ise hayatları boyunca giriştikleri çeşitli sapkınlıklar yoluyla. Hiç bu adamların unutkan olduğunu söyleyen var mı? Ne kibir! Ne sıradanlık! Ancak erkeklerin eril evrenin zayıflıklarını gizlemenin bir yolu olarak zevk aldıkları bayağılıklar. Çünkü sömürücü bir toplumdaki bu erkeksi evrenin kadın fahişelere ihtiyacı vardır. Kadının da fahişenin de günah keçisi olduğunu söylüyoruz. Onları kirletiriz ve onlarla işimiz bittiğinde onları bir yalan ve yağma sisteminin refah sunağında kurban ederiz.

Fuhuş, sömürünün genel bir kural olduğu bir toplumun küçük evreninden başka bir şey değildir. Erkeklerin kadınları hor görmesinin simgesidir. Yine de bu kadın, başka erkeklerin, dolayısıyla hepimizin annesinin, kız kardeşinin veya karısının acı dolu figüründen başkası değildir. Son tahlilde, kendimizi bilinçsizce hor görmemizdir. Sadece pezevenkler ve fahişe arayanlar olduğu sürece fahişeler olabilir.

Ama kim fahişelere sık sık gider? Birincisi, fahişenin ahlaksızlığını ve sefahatini hafifletirken, karılarına iffeti taahhüt eden kocalar vardır. Bu, eşlerine görünüşte saygılı davranmalarını sağlarken, sözde zevk hanımının koynunda gerçek doğalarını açığa çıkarırlar. Böylece ahlaki düzlemde fahişelik, evliliğe karşı gelir. Gelenek, görenek, din ve ahlaki doktrinler benzer şekilde kendilerini ona uyarlamakta zorluk çekmiyor gibi görünüyor. Kilise babalarımızın "sarayın temizliğini sağlamak için lağımlara ihtiyaç vardır" derken kastettikleri budur.

Bir de inişli çıkışlı bir evin sorumluluğunu üstlenmekten korkan, babalığın maddi ve manevi sorumluluğundan kaçan, tövbe etmeyen ve ölçüsüz zevk düşkünleri var. Bu yüzden, kendi açılarından hiçbir sorumluluk gerektirmeyen bir ilişkiler, altın madeni olan bir genelevin adresini gizlice ararlar.

Ayrıca, en azından kamuoyu önünde ve "özel" bir şirkette, kadınları aşacak karakter gücüne sahip olmadıkları bazı kinler yüzünden, kamusal aşağılanmaya maruz bırakan, böylece o andan itibaren "şeytanın araçları" haline gelen tüm kadınlara olan güvenlerini kaybeden bir sürü erkek var. Ya da bunu ikiyüzlülükten yapıyorlar, sahte iddialarla hayranlık duydukları halkın gözünde üstlenmeye çalıştıkları bir aşağılama ile kadın cinsiyetini çok sık ve kategorik olarak küçümsediklerini ilan ediyorlar. Bütün bu adamlar, ara sıra ikiyüzlülükleri keşfedilene kadar her gece genelevlerde kalıyorlar.

Sonra çok kocalı bir düzenleme arayan adamın zayıflığı var. Bazı toplumlarda kadın ve erkek arasındaki baskın ilişki biçimi olan çok kocalık hakkında bir değer yargısı yapmak bize düşmez. Burada ifşa ettiğimiz şey, zengin hanımlar tarafından cömertçe tutulan aylak, paragöz jigoloların müsrifliğidir.

Aynı sistem içinde fahişelik, ekonomik açıdan hem fahişeyi hem de "materyalist fikirli" evli kadını kapsayabilir.

MARGARET A. NOVIĆ Kİ/AFRICA REPORT

Burkina Faso, Bombore'de Dokumacı.

Fuluş yaparak vücudunu satan kadın ile evlilikte kendini satan kadın arasındaki tek fark, sözleşmenin bedeli ve süresidir. Dolayısıyla, fahişeliğin varlığına göz yumarak, tüm kadınlarımızı aynı mertebeye indiriyoruz: fahişe ya da eş mertebesine. İkisi arasındaki tek fark, yasal eşin hâlâ baskı altında olmasına rağmen, en azından evliliğin bahsettiği saygınlık damgasından yararlanmasıdır. Fahişeye gelince, ona sadece bedeninin piyasa değeri kalır, bu değer erkek şovenistin cüzdanının büyüklüğüne göre dalgalanır.

Cazibesinin solma derecesine göre değeri artan veya azalan bir nesne değil mi? Arz ve talep yasasına göre yönetilmiyor mu? Fuhuş, her türlü kadın köleliğinin trajik ve acı verici bir temsilidir.

Her fahişede, bir bütün olarak topluma sıkı sıkıya işaret eden suçlayıcı bir parmak görmeliyiz. Her pezevenk, her fuhuş ortağı, insanın dünyasını çirkinleştiren ve onun mahvolmasına yol açan bu iltihaplı ve açık yaraya bıçağını saplar. Fuhuşla mücadelede, fahişeye kurtarıcı el uzatmakla annelerimizi, ablalarımızı, eşlerimizi bu toplumsal cüzamdan kurtarmış oluyoruz. Kendimizi kurtarıyoruz. Dünyayı kurtarıyoruz.

Burkina Faso'da kadınların gerçekliği

Eğer bir toplum, erkek çocuğun doğumunu "Tanrı'nın bir armağanı" olarak görür, bir kızın doğumunu ise bir kader eylemi ya da en iyi ihtimalle yiyecek üretimine ve insan ırkının devamına hizmet edebilecek bir adak olarak karşılar.

Küçük erkeğe, istemek ve elde etmek; talep etmek ve hizmet edilmek; arzulamak ve almak; sorgulanmadan karar vermek öğretilecek. Ancak geleceğin kadınına ise aksine, -ve "tek erkek olarak" uygun tabirle- kafasında hiçbir yere götürmeyen normları oy birliğiyle aşıl原因 bir toplum tarafından darbe üstüne darbe indirilir. Erdem adı verilen psikolojik bir deli gömleği, onda kişisel bir yabancılaşma ruhu üretir. Çocuğun zihninde korunma ile ilgili bir meşguliyet beslenir ve onu bir vasi gözetiminde aramaya veya onu evliliğe çekmeye yöneltir. Ne korkunç bir zihinsel sahtekarlık! Bu çocuk çocukluk bilmiyor. Üç yaşından itibaren hayattaki rolüne sadık kalmalıdır: *hizmet etmek ve faydalı olmak*.

Beş kişiden dördü erkekse, erkek kardeşler yorgunluktan ya da can sıkıntısından düşene kadar oynayacakken, o küçük bir törenle prodüksiyona girecek. Zaten bir mesleği var: ev hanımı yardımcısı. Genellikle söylendiği gibi, bir ev hanımı "hiçbir şey yapmaz", çünkü ücretsiz bir meslektir. Geliri olmayan kadınların nüfus cüzdanlarına işsiz, çalışmıyor diye "ev hanımı" yazmıyor muyuz?

Gelenek ve zorunlu boyun eğmenin yardımıyla, kız kardeşlerimiz gittikçe daha fazla bağımlı, daha fazla hükmedilen, daha fazla sömürülen ve boş zamanları giderek daha az olan bir şekilde büyürler.

Genç adamın yolu kendini geliştirme ve hayatının kontrolünü eline alma fırsatlarıyla doluyken, genç kızın hayatının her yeni aşamasında sosyal deli gömleği ona daha da sıkı sarılır. Kadın olarak doğmanın bedelini ağır ödeyecek. Ve emeğinin ağırlığı ve fiziksel ve zihinsel kendini yadsımasının etkileri onu sonsuz dinlenme gününe götürene kadar tüm hayatı boyunca ödeyecek. Zaten bir anneden çok bir başhemşire olan annesinin yanında bir üretim aracıdır. Abisi gibi asla boş oturmaz, oyunlarına ve oyuncaklarına asla terk edilmez.

Hangi yöne dönersek dönelim, gücün büyük ölçüde merkezileştiği toplumların egemen olduğu kuzeydoğudaki merkez platodan; köy topluluklarının yetkilerinin ademi merkeziyetçi olduğu batıda; ya da güneybatıda, dağınık kollektifler diyarı -geleneksel toplumsal örgütlenme biçiminin en az bir ortak noktası vardır: kadınların boyun eğdirilmesi. 8.000 köyümüzde, 600.000 arsamızda, milyonu aşkın hanemizde kadın sorununda aynı ya da benzer yaklaşımları görüyoruz.

Ülkenin bir ucundan diğer ucuna, erkekler tarafından tanımlanan sosyal uyum, kadınların boyun eğdirilmesini ve gençlerin boyun eğdirilmesini gerektirir. Hala çok ilkel bir şekilde tarımsal, ataerkil ve açık ara çok eşli olan toplumumuz, kadını emek gücü için sömürü ve üreme kapasitesi için tüketim nesnesi haline getiriyor.

Kadınlar, onları aynı anda tüm aileyi varlıkları ve dikkatleriyle birbirine bağlayan hayati düğüm yapan, onun temel birliğini garanti eden ve aynı zamanda onları marjinalleştiren ve görmezden gelen bu tuhaf ikili kimlikle nasıl yaşamayı başarırlar? Kadın gerçekten de ikili bir varoluş sürdürür, toplumsal dışlanmasının derinliği ancak kendi metanetli dayanıklılığıyla eşitlenebilir.

İnsan toplumuyla uyum içinde yaşayabilmek için, onun emrine itaat edebilmek için, alçaltıcı ve kendini gizleyen bir tarafsızlık içine girer. Bunun için kendini feda ediyor.

Kadın, hayatın kaynağısın, ama nesnesin; anne, henüz ev hizmetçisi; besleyici ama sahte kadın; hem toprağın hem de ocağın emrini yerine getirirsin, ama görünmezsin, yüzsüzsün, dilsizsin. Sen eksensin, birleştiricisin, yine de zincirlenmiş bir varlıksın, erkek gölgenin gölgesisin.

Kadın, ailenin refahının direği, ebe, çamaşırcı, temizlikçi ve aşçıdır. Ayak işlerini yürüten, başhemşire, çiftçi, şifacı, bahçıvan, öğütücü, pazarlamacı, işçidir. O, modası geçmiş araçlarla çalışan, yüzbinlerce saati umutsuz bir üretim düzeyine sokan emek gücüdür.

Hastalığa, açlığa, yoksulluğa ve yozlaşmaya karşı savaşımızın dört bir yanında savaşıyor kız kardeşlerimiz her gün kontrol edemedikleri değişimlerin baskısını hissediyorlar. Burkina'dan göç eden 800.000 erkekten her biri için bir kadın ek yük alıyor. Ülke dışında yaşayan iki milyon Burkina erkeği, bugün kadınları toplam nüfusun yüzde 51,7'sine veya potansiyel olarak aktif nüfusun yüzde 52,1'ine yerleştiren cinsel dengesizliği şiddetlendiriyor.

Çocuklarına gerekli ilgiyi gösteremeyecek kadar aşırı yüklenmiş, kendini düşünemeyecek kadar bitkin olan kadın, taşlama çarkının, talih çarkının, tahrik çarkının, stepnenin, büyük çarkın kölesi olmaya devam eder. Direksiyonda kırılan ve zorbalığa uğrayan kadınlar, kız kardeşlerimiz ve eşlerimiz, hayat yaratmak, hayatı sürdürmek için para ödüyorlar. Toplumsal olarak, erkek ve çocuktan sonra üçüncü yere itilirler -tıpkı keyfi olarak geride tutulan, tahakküm altına alınma ve sömürülme yeri olan Üçüncü Dünya gibi. Boyun eğdirilen kadın, onu sömüren koruyucu bir vasiden, ona hükmeden ve onu daha da fazla sömüren bir koruyucuya dönüşür.

İlk çalışan ve en son dinlenen odur. Ateşe ilk önce su ve odun getirir, susuzluğunu en son söndürür. Sadece yiyecek kaldığında ve sonra sadece erkeğin ardından yiyebilir.

Aileyi ve toplumu omuzlarında, ellerinde ve karnında taşıyan, ailenin temel taşıdır. Karşılığında, baskıcı, nüfus artışı yanlısı ideoloji, yemek tabuları, fazla çalışma ve yetersiz beslenme ile maaş alıyor. Toplum onu tehlikeli hamilelikler, kendini yok etme ve anne ölümlerini toplumumuzun en dayanılmaz, ağza alınmaz ve utanç verici kusurlarından biri haline getiren sayısız diğer kötülüklerle ödüllendiriyor.

Yırtıcı davetsiz misafirler, bu yabancılaşmanın ana kayasına uzaktan gelirler ve kadınların izolasyonunu kışkırtarak, durumlarını daha da tehlikeli hale getirirler. Bağımsızlığın coşkusu, kadınların tüm umutlarını yerle bir etti. Müzakereler sırasında tecrit edilmiş, tüm kararlardan yoksun, savunmasız ve herkesin insafına kalmış, ailesinin ve toplumun kurbanı olmaya devam etti. Sermaye ve bürokrasi, boyun eğdirilmesini sürdürmek için bir araya geldi. Gerisini emperyalizm halletti.

Erkeklerin sadece yarısı kadar eğitim düzeyine ve vasıflı mesleklerde unvan eğitimine sahip olan kadınların yüzde 99'u okuma yazma bilmiyor, iş piyasasında ayrımcılığa uğruyor ve ikincil işlerle sınırlandırılıyor ve ilk taciz edilenler ve işten atılanlar onlar. Yine de yüzlerce gelenek ve binlerce bahanenin yükü altında ezilen, tünelin sonundaki ışığı bir türlü göremeyen kadınlar, meydan okuma üzerine meydan okumaya devam ettiler. Çocukları, aileleri ve genel olarak toplum için bedeli ne olursa olsun devam etmek zorunda kaldılar.

Kapitalizm, endüstrileri için pamuğa, karite fıstığına ve susamlara ihtiyaç duyuyordu. Kadınlar, annelerimiz, halihazırda yürüttükleri tüm işlerin yanı sıra, bunların hasat edilmesinde de kendilerini sorumlu bulmuşlardır.

Uygarlığın kadınlar için sözde özgürleştirici bir güç olduğu kasabalarda, kendilerini burjuva salonlarını dekore ederken, hayatta kalmak için bedenlerini satarken veya reklam için ticari yem olarak hizmet ederken buldular. Küçük burjuvaziden gelen kadınlar, ekonomik düzeyde, kırsal kesimdeki kadınlardan şüphesiz daha iyi yaşıyorlar.

Ama gerçekten daha mı özgürler, daha mı serbestler yoksa daha mı saygı görüyorlar? Onlara gerçekten daha fazla sorumluluk emanet edildi mi? Bu konuda soru sormaktan fazlasını yapmalıyız. Bir tavır almalıyız.

İş alanında, eğitime erişimde, yasalarda kadının statüsünde, hatta günlük yaşam düzeyinde bile birçok sorun hala varlığını sürdürüyor: Burkina kadını yan yana gitmek yerine erkeği takip eden kadın olmaya devam ediyor.

Burkina'da iktidarda olan farklı yeni-sömürge rejimleri, kadınların kurtuluşuna yalnızca özgürlük ve haysiyet yanılsaması getiren burjuva bir yaklaşımdan daha iyisini bulamadı. Kasabalardan yalnızca birkaç küçük burjuva kadın, kadının erkeksi olma hakkını talep eden feminist siyasetteki en son hevesle - daha doğrusu ilkel feminizmle - ilgilendiği sürece bu şekilde kalacaktı. Böylece başkanlığını bir kadının üstlendiği Kadın Bakanlığı'nın kurulması bir zafer olarak lanse edildi. Kadınların içinde bulunduğu durumu gerçekten anladık mı? Burkina nüfusunun yüzde 52'sinin yaşam koşullarından bahsettiğimizizin farkında mıydık? Bu koşulların tüm sosyal, politik ve ekonomik altyapıların ve yaygın geri kalmış kavramların ürünü olduğunu ve bu nedenle dönüşümlerinin, bir kadın tarafından yönetilse bile tek bir bakanlığa bağlı kalamayacağını anladık mı? Cevap çok açık. Burkina kadınları, bu bakanlığın varlığından birkaç yıl sonra, kendileri için hiçbir şeyin değişmediğini anlayabildiler.

Ve bu sözde bakanlığın yaratılmasına yol açan kadın kurtuluşu sorununa yönelik yaklaşımın, kadınların boyun eğdirilmesinin ve sömürülmesinin gerçek nedenini tanımayı, göstermeyi ve hesaba katmayı reddettiği göz önüne alındığında, başka türlü olamazdı. Dolayısıyla bu bakanlığın varlığına rağmen fuhuşun büyümesine, kadınların eğitime ve işe erişimlerinin medeni ve siyasi haklarının göz ardı edilmesine ve kasaba ve kırsaldaki genel yaşam koşullarının bir kat daha iyileşmesine zerre kadar şaşırmamalıyız. Kadın cici bici, sahte kadın politikacı, baştan çıkarıcı kadın, seçimlerde itaatkar kadın, mutfaktaki kadın robot, açık fikirli olmasına rağmen kendisine dayatılan pasiflik ve kısıtlamalardan bıkmış kadın acı spektrumunda nereye

yerleştirilirse yerleştirilsin, ister kentsel ister kırsal alanda acı çekiyor olsun, acı çekmeye devam ediyor!

Ancak tek bir gece, kadınları ailenin gelişiminin ve ulusal dayanışmanın merkezine yerleştirdi. 4 Ağustos 1983 gecesini takip eden şafak, özgürlüğü de beraberinde getirdi ve hepimizi ortak hedeflerle birleşmiş tek bir halk olarak, eşitlik içinde yan yana yürümeye çağırdı. Ağustos Devrimi, Burkina kadını, geri kalmış toplumsal güçlerin ideolojisiyle derinden aşılanmış yeni sömürgeci bir toplum tarafından sömürülen boyun eğdirilmiş durumda buldu. O zamana kadar geniş çapta övülen ve izlenen kadınların özgürleşmesine ilişkin bu gerici siyasi görüşlerden kopmayı kendisine borçluydu. Özgürlüğüne yönelik yeni, adil ve devrimci bir politik yaklaşımı son derece açık bir şekilde çizmeyi kendisine borçluydu.

Kadınların Kurtuluşu ve Burkina Devrimi

2 Ekim 1983'te Ulusal Devrim Konseyi Siyasi Yönelim Konuşmasında, Kadınların kurtuluşu için mücadelenin ana eksenini açıkça ortaya konuldu. Başta kadınlar olmak üzere ulusun tüm aktif güçlerini harekete geçirmek, örgütlemek ve birleştirmek için çalışmayı taahhüt etti.

PAT MILITANT

Kadın savaşçılar geçit töreninde, Ağustos 1985.

Siyasi Yönelim Konuşması'nda özellikle kadınlarla ilgili olarak şunu söylüyordu: "Yeni sömürge toplumunun çeşitli prangalarına karşı ve yeni bir toplumun inşası için vermemiz gereken tüm savaşların ayrılmaz bir parçası kadınlar olacaktır. Proje tasarlamaktan karar almaya ve bunları uygulamaya kadar, bir bütün olarak ulusun yaşamının organizasyonunun her kademesinde yer alacaklar. Bu büyük girişimin nihai hedefi, kadınların her alanda erkeklerle eşit olacağı özgür ve müreffeh bir toplum inşa etmektir."

Önümüzdeki acı sorununu ve kurtuluş mücadelesini kavramsallaştırmanın ve açıklamanın daha net bir yolu olamaz. "Kadınların gerçek kurtuluşu, onlara sorumluluklar yükleyen ve onları üretken faaliyetlere ve insanların karşı karşıya kaldığı farklı mücadelelere dahil eden şeydir. Kadınların gerçek kurtuluşu, erkeklerin saygısını ve düşüncesini gerektiren bir şeydir."

Kardeş yoldaşlar, burada açıkça belirtilen şey, kadınları özgürleştirme mücadelesinin her şeyden önce sizin demokratik ve halk devrimimizi derinleştirme mücadeleniz olduğudur. Burada kadın ve erkek adalet ve eşitlik, konusunda aynı hak ve sorumluluklara sahiptir. Demokratik ve halk devrimi, böylesi bir özgürleştirici mücadelenin koşullarını yaratmıştır. Bizimki gibi geri kalmış toplumlarda kadınları köleleştiren prangaları ve engelleri aşmada en büyük sorumluluk duygusuyla hareket etmek; tüm insanlık ve Afrika'nın hizmetinde yeni bir toplum inşa etmek için siyasi mücadelede sorumluluktan payınızı almak artık size düşüyor.

Demokratik ve halk devriminin daha ilk saatlerinde, "özgürlük gibi özgürleşme de bahşedilmez, fethedilir. Taleplerini ileri sürmek ve onları kazanmak için seferber etmek kadınların kendilerine düşer" dedik. Devrim, kadınların kurtuluşu mücadelesinin hedeflerini ortaya koymakla kalmamış, bu mücadelede izlenecek yolu, kullanılacak yöntemleri ve ana aktörleri de ortaya koymuştur. Başarıya ulaşmak ve nihai hedefimize yaklaşmak için şimdi dört yıldır kadın ve erkek olarak birlikte çalışıyoruz.

Verilen Savaşları ve kazanılan zaferleri olduğu kadar, yaşanan başarısızlıkları ve karşılaşılan zorlukları da not etmeliyiz. Bu, gelecekteki mücadeleleri hazırlamamıza ve yönetmemize yardımcı olacaktır.

Peki, demokratik ve halkçı devrimimizin kadınların kurtuluşu açısından ne gibi görevleri var? Hangi kazanımlara sahibiz ve hala hangi engeller var? Kadınların kurtuluşu konusunda Devrim'in temel kazanımlarından biri hiç şüphesiz Burkina Kadınlar Birliği'nin (Women's Union of Burkina:UFB) kurulmasıydı. Bu önemli bir kazanımdır, çünkü ülkemiz kadınlarına başarılı bir mücadele yürütebilecekleri bir çerçeve ve sağlam bir mekanizma sağlamıştır. UFB'nin kurulması, Ulusal Devrim Konseyi'nin önderliğinde, siyasi olarak aktif tüm kadınların iyi tanımlanmış ve adil hedefler etrafında seferber edilmesine izin verdiği için büyük bir zaferi temsil ediyor.

UFB, bir şeyleri değiştirmeye, kazanana kadar savaşmaya, başarısız olmaya ve tekrar başarısız olmaya, ancak ayaklarının üzerinde durmaya ve geri çekilmeden ilerlemeye kararlı, militan ve ciddi kadınlardan oluşan bir örgüttür. Bu, Burkina kadınları arasında kök salmış olan yeni bilinçtir ve bununla her zaman gurur duymalıyız. Yoldaşlar, Burkina Kadınlar Birliği sizin savaş silahınızdır. Bu sana ait. Bıçağının daha derin kesmesi ve size her zamankinden daha büyük zaferler getirmesi için onu tekrar tekrar bileyin.

Hükümetin üç yıldan biraz daha uzun bir süre boyunca üstlendiği kadınların özgürleşmesine yönelik farklı girişimler kesinlikle yetersizdir. Ama bizi doğru yola, ülkemizin kendisini kadınları özgürleştirme savaşının öncüsü olarak gösterebileceği noktaya getirdiler. Burkinalı kadınlar karar alma süreçlerine ve popüler gücün gerçek kullanımına giderek daha fazla katılıyor. Ülkenin inşa edildiği her yerde varlar. Bunları her şantiyede bulabilirsiniz: Sourou [Vadi sulama projesinde], ağaçlandırma programlarımızda, aşılama ekiplerinde, Temiz Şehir Operasyonunda, Demiryolu Savaşında vb.

Burkina'nın kadınları adım adım her yerde kendilerine yer edindiler ve erkek şovenist, gerici erkek tasavvurlarını yıktılar. Ve bu süreç, kadınlar Burkina'nın tüm sosyal ve profesyonel dokusunda var olana kadar devam edecek. Üç buçuk yıldır devrimimiz, fahişelik, serserilik ve çocuk suçluluğuyla ilgili faaliyetler gibi kadınları etkileyen tüm uygulamaları sistematik olarak ortadan kaldırmak için çalıştı; zorla evlilikler, kadın sünneti (1) ve özellikle zor yaşam koşulları.

Su sorununu çözmek için çalışarak; köylerde yel değirmenleri yaparak; geliştirilmiş sobanın yaygın kullanımını sağlayarak; devlet bakımevleri inşa ederek, günlük aşıları gerçekleştirerek ve sağlıklı, bol ve çeşitli beslenme alışkanlıklarını teşvik ederek devrim, şüphesiz kadınların yaşam kalitesinin iyileştirilmesine büyük katkıda bulunmuştur. Kadınlar, kendi paylarına, emperyalizme karşı mücadelede daha fazla yer almaya kendilerini adanmalıdır. Burkina mallarının üretilmesinde ve tüketilmesinde kararlı olmalı ve yerel olarak üretilen malların üreticileri ve tüketicileri olarak her zaman ekonomimizde önemli bir faktör olmaya çalışmalıdırlar.

Ağustos Devrimi, kadınların kurtuluşu için şimdiden çok şey yapmış olsa da, bu hâlâ yeterli olmaktan uzaktır. Yapılacak daha çok şey kaldı. Ve işimize devam etmek ve daha da iyi yapmak için, hala aşılması gereken zorlukların daha fazla farkında olmalıyız. Onlar çok güzel. Listenin en başında cehalet ve düşük politik bilinç sorunları var. Bu sorunların her ikisi de, bizimki gibi geri kalmış toplumlarda gerici toplumsal güçlerin uyguladığı ölçsüz etkiyle yoğunlaşıyor. Bu iki ana engeli aşmak için azimle çalışmalıyız. Kadınlar, verilecek siyasi mücadelenin adil doğasını net bir şekilde takdir etmedikçe ve onu nasıl ileriye taşıyacağımızı net bir şekilde görmedikçe, kolayca daireler çizebilir ve sonunda geriye doğru kayabilir.

Bu nedenle UFB sorumluluklarını tam olarak üstlenmelidir. Üyeleri, kendi zayıflıklarının üstesinden gelmek ve maalesef bugün hala sıklıkla gördüğümüz geleneksel olarak kadın davranışı olarak düşünülen türden uygulama ve davranışlardan kopmak için çaba göstermelidir.

Burada kıskançlık, teşhircilik, sürekli boş, olumsuz ve ilkesiz eleştiri, her zamanki karalama, aşırı duyarlı öznellik ve rekabet gibi tüm o küçük bayağılıklardan bahsediyorum. Devrimci kadınlar, küçük-burjuva kadınlar açısından özellikle şiddetli olan bu tür davranışların üstesinden gelmelidir. Tüm kolektif çabaları tehlikeye atarken, kadınların kurtuluşu mücadelesi örgütlenmesi gereken bir mücadeledir ve dolayısıyla tüm kadınların ortak katkısını gerektirir.

Kadınların üretken işlere erişimi konusunda toplu olarak tetikte olmalıyız. Kadınları ekonomik bağımsızlık ve daha büyük bir sosyal rol ve aynı zamanda dünyayı daha eksiksiz ve doğru bir şekilde anlamalarını sağlayarak ve özgürleştiren bu çalışmadır.

Kadınların ihtiyaç duyduğu ekonomik güce ilişkin görüşümüzün, tam anlamıyla borsa spekülâtörleri veya yürüyen kasalar gibi olan bazı kadınların kaba açgözlülüğü ve kaba materyalizmiyle hiçbir ortak yanı yoktur. Bu kadınlar, mücevherlerin şingirtısını ya da banknotların çıtırdamasını duyar duymaz, ilkeleri bir yana, tüm haysiyetlerini ve özdenetimlerini kaybederler. Bazıları ne yazık ki kocalarını borca, hatta zimmete para geçirmeye ve yolsuzluğa itiyor. Kocalarının veya arkadaşlarının devrimci şevkini boğan tehlikeli, yapışkan, kokuşmuş çamur gibidirler. Adamın devrimci ateşinin söndüğü ve kocanın halkın davasına olan bağlılığının bencil ve kıskanç bir fahişe uğruna terk edildiği böyle üzücü vakalar görüyoruz.

Kadınların eğitimi ve ekonomik özgürleşmesi, iyi anlaşılmas ve yapıcı bir yöne yönlendirilmezse, kadın ve dolayısıyla bir bütün olarak toplum için bir talihsizlik kaynağı olabilir. Eğitimli ve ekonomik olarak bağımsız olan kadın, iyi günde sevgili ve eş olarak aranır, kötü günde ise terk edilir. Toplum onlar hakkında acımasız bir yargıya varır. Eğitimli bir kadının “koca bulmakta zorlandığı” söylenir. Bağımsız olan kadın şüphelidir.

Hepsi bekar kalmaya mahkumdurlar, - ki bu, toplumdan genel dışlanmanın nedeni bekar olmak olmasaydı sorun olmazdı - suçlarını veya kusurlarını anlamayan masum kurbanlar, hüsrana uğrarlar, çünkü her gün onları huysuz ve hastalık hastası olmaya iten bir üzüntü gibidir. Birçok kadın için büyük bilgi, kalp kırıklığının nedeni olmuştur ve büyük bir servet, birçok talihsizlik doğurmuştur.

Bu bariz paradoksun çözümü, bu talihsiz, zengin ve eğitilmiş kadınların büyük servetlerini ve bilgilerini halkın hizmetine sunma becerilerinde yatmaktadır. Bunu yaparak, biraz mutluluk getirebildikleri birçok insan tarafından daha çok takdir edilecek ve hayran kalacaklar. Bu tür kadınlar bu koşullarda nasıl kendilerini yalnız hissedebilirler? Kendilerine duydukları sevgiyi alıp başkalarını sevmeye dönüştürdüklerinde duygusal doyumu nasıl bilmezler?

Kadınlarımız, hayatlarının sorumluluğunu cesurca ve gururla üstlenmelerine ve erkeğin evcilleştirilmiş dışısı değil, kendileri olmanın mutluluğunu keşfetmelerine yol açan mücadelelerinin birçok farklı yönü karşısında geri adım atmamalıdır. Bugün bile birçok kadını bunalımcı dedikoduların en kesin çözümü olarak kendilerini erkek kisvesi altına alıyor. Aşksız ve neşesiz evlenirler, sadece gerçek hayattan uzak ve halkın mücadelesinden kopuk bir kaba, kasvetli bir erkeğe hizmet etmek için.

Çoğu zaman, kadınlar aynı anda biraz kibirli bağımsızlık ve en kısa zamanda koruma talep edecek, hatta daha da kötüsü, bir erkeğin sömürgeci himayesi altına alınmayı talep edeceklerdir. Başka türlü yaşayabileceklerine inanmıyorlar. Hayır. Kız kardeşlerimize bir kez daha söylemeliyiz ki, eğer topluma olumlu bir şey getirmiyorsa ve onlara mutluluk getirmiyorsa, evlilik vazgeçilmez değildir ve hatta kaçınılmalıdır.

Onlara cesur ve korkusuz, çocuklu veya çocuksuz bekar kadınlar, ışıldayan ve çiçek açan, başkaları için zenginlik ve mevcudiyetle dolup taşan - hatta mutsuz evli kadınlar tarafından kıskanılan, ürettikleri sıcaklık ve özgürlüklerinden

aldıkları mutluluk nedeniyle, haysiyet ve istekli durumu başkalarına yardım etmek için örneklerimizi gösterelim.

Kadınlar, bir erkeğin baskıcı vesayeti olmaksızın evi idare etme ve çocuk yetiştirme -kısacası toplumun sorumlu üyeleri olma- yeteneklerinin yeterli kanıtını göstermişlerdir. Toplumumuz, bekâr kadınların bu sürgüne gönderilmesine bir son verecek kadar kesinlikle ilerlemiştir. Yoldaş devrimciler, evliliğin olumlu bir şeyler katan bir seçim olduğunu görmeliyiz ve biletin bize neye mal olduğunu bildiğimiz ama sonunda ne kazanacağımızı bilmediğimiz bir tür yalnızlık değil. İnsani duygular bu tür oyunlara konu olamayacak kadar asildir.

Sorunun bir başka kesin kaynağı da feodal, gerici; ve davranışlarıyla bir şeyleri geride tutmaya devam eden birçok erkeğin pasif tavrı. Ne evde ne de genel olarak toplumda kadınlar üzerinde sahip oldukları tam kontrolü tehlikeye atmaya kesinlikle hiç niyetleri yok. Devrimci bir mücadele olan yeni bir toplum inşa etme mücadelesinde, bu adamlar tavırlarıyla kendilerini gericiliğin ve karşı-devrimin safına yerleştirirler. Çünkü devrim, kadınların gerçek kurtuluşu olmadan zafer kazanamaz.

Dolayısıyla yoldaşlar, gelecekteki muharebelere daha iyi göğüs gerebilmek için tüm bu zorlukların son derece bilincinde olmalıyız. Erkek gibi kadının da nitelikleri ve zayıflıkları vardır ki, bu da onun erkeğe eşit olduğunu şüphesiz kanıtlar. Kadının niteliklerine kasıtlı olarak vurgu yapmak, hiçbir şekilde onun hakkında idealist bir vizyona sahip olduğumuz anlamına gelmez. Biz sadece onun sömürülmesini ve boyun eğdirilmesini haklı çıkarmak için insanların ve toplumun her zaman sakladığı niteliklerini ve kapasitelerini ortaya çıkarmayı amaçlıyoruz.

Kurtuluşa doğru yürüyüşü hızlandırmak için kendimizi nasıl örgütlemeliyiz?

Kaynaklarımız gülünç derecede küçük olsa da, hedeflerimiz iddialı. İlerleme isteği, kesin inancımız kazanmak için yeterli değil. Güçlerimizi sıralamalı, örgütlemeli ve hepsini mücadelemizi kazanmaya yönlendirmeliyiz.

Burkina, Namibya'daki özgürlük mücadelesiyle dayanışma için miting yapıyor.

Kurtuluş, ülkemizde yirmi yılı aşkın bir süredir tartışılan bir konu olmuştur. Duygusal bir tartışma oldu. Bugün, soruyu genel bağlamında ele almalıyız. Mümkün olan tüm güçleri mücadeleye katmayarak ve kadınların özgürleşmesine ilişkin bu çok önemli sorunu bir kenara bırakarak sorumluluğumuzdan kaçmamalıyız. Aynı şekilde ön saflarda olması gerekenleri, özellikle de kadınları çok geride bırakarak öne geçmekten kaçınmalıyız.

Hükümet düzeyinde, Ulusal Devrim Konseyi'nin direktiflerinin rehberliğinde, farklı bakanlık departmanlarının katılımıyla ve her birine kısa ve orta vadeli sorumluluklar atanarak, fayda sağlamak için tutarlı bir eylem planı uygulanacaktır. Bu eylem planı, dindar dileklerin ve diğer acıma duygularının bir listesi olmaktan çok, devrimci eylemi hızlandırmak için bir rehber olmalıdır, çünkü önemli ve kesin zaferler mücadelenin hararetinde kazanılır.

Bu eylem planı bizim tarafımızdan, kendimiz için tasarlanmalıdır. Geniş kapsamlı, demokratik tartışmalarımız, kadınlara olan güvenimizi artıran cesur kararlar üretmelidir. Erkekler ve kadınlar kadınlardan ne istiyor? Eylem planımıza dahil edeceğimiz şey bu. Bu planı, tüm bakanlık birimlerini dahil ederek, kadınların eşitliği sorununu bir yan mesele olarak ele alan yaklaşımdan keskin bir kopuş olacak ve günlük faaliyetleriyle, bu sorunun çözülmesine önemli bir katkı sağlayabilecek.

Kadınların kurtuluşuna yönelik bu çok yönlü yaklaşım, doğrudan doğruya, baskılarının kökenlerinin ve kaynaklarının bilimsel analizinden ve bu kaçakçılığın her türlü sömürü ve baskıdan arınmış yeni bir toplum inşa etmedeki öneminden kaynaklanmaktadır. Kimseye küçümseyerek kadınlara iyilik yapması için yalvarmıyoruz. Amacı almak değil vermek olan devrim adına kadınlara adaletin sağlanmasını talep ediyoruz.

Bundan sonra, her bakanlık ve her bakanlığın idari komitesi, yaptığımız olağan genel değerlendirmeye ek olarak, bu planı uygulamadaki başarılarına göre değerlendirilecek. Bu nedenle, istatistiksel analizlerimiz zorunlu olarak kadınlara doğrudan fayda sağlayan veya onları ilgilendiren eylemleri içerecektir.

Kadınların eşitliği sorunu, karar veren herkesin zihninde, her zaman ve kalkınma planlarını tasarlamanın ve yürütmenin tüm farklı aşamalarında en üst sırada yer almalıdır. Kadınların katılımı olmadan bir kalkınma projesi tasarlamak, on parmağımız varken sadece dört parmağımızı kullanmak gibidir. Başarısızlığa davettir.

Eğitimden sorumlu Bakanlıklar düzeyinde, kadınların eğitime erişimi konusunda iki kat daha dikkatli olmalıyız. Eğitim özgürleşmeye doğru niteliksel bir adım oluşturur. Kadınların eğitime eriştikleri her yerde eşitlik yürüyüşlerinin hızlandığı aşikar bir gerçektir. Cehaletin karanlığından çıkmak, kadınların kendilerini toplumun hizmetine sunmak için bilgi araçlarını aktarmalarına ve kullanmalarına izin verir.

Erkekler için sadece eğitimin önemli ve karlı olduğunu ve kadınları eğitmenin bir savurganlık olduğunu savunan tüm o farklı saçma ve gerici kavramlar, Burkina Faso'da ortadan kaldırılmalıdır.

Ebeveynler, kızlarının okuldaki ilerlemesine, oğullarına, gururlarına ve neşelerine gösterdikleri özeni göstermelidir. Kızlar, sadece daha iyi olmasalar da, okulda erkeklerle eşit olduklarını kanıtladılar. Ama her şeyden önce öğrenmek, bilmek, özgür olmak için eğitim alma hakları var. Gelecekteki okuryazarlık kampanyalarında, kadınların katılım oranı, nüfus içindeki sayısal ağırlıklarına karşılık gelecek şekilde yükseltilmelidir. Nüfusun bu kadar önemli bir bölümünü - aslında yarı yarıya- cehalet içinde tutmak çok büyük bir haksızlık olur.

Hukuk ve adalet bakanlıkları düzeyinde, toplumumuzun 4 Ağustos 1983'ten bu yana yaşadığı dönüşüme paralel olarak metinlerin sürekli tutulması gerekiyor ki kadın-erkek eşitliği somut bir gerçeklik haline gelebilsin. Şu anda tartışılmakta ve hazırlanmakta olan yeni iş kanunu, halkımızın sosyal adaleti ne kadar derinden arzuladığını ifade etmelidir. Kitleleri, özellikle de kadınları ezen sistemi sürdürmek için gerici rejimler tarafından biçimlendirilmiş bir sınıf aygıtı olan yeni-sömürgeci devlet aygıtını yok etme çalışmasında önemli bir aşamayı işaret etmelidir.

Bir erkekle aynı işi yapan bir kadının daha az kazanması gerektiğini nasıl kabul edebiliriz? Dulları kayınbiraderleriyle evlenmeye zorlamaya ve çeyizleri kabul etmeye devam edebilir miyiz? Halkımıza, özellikle de kadınlara hâlâ dayatılan o kadar çok Orta Çağ yasası var ki, sadece, sonunda adalet yerini bulsun.

Kültür ve aile işlerinden sorumlu bakanlıklarda, sosyal ilişkilerde yeni bir zihniyetin geliştirilmesine özel önem verilecektir. Bu, Burkina Kadınlar Birliği ile yakın işbirliği içinde yapılacaktır.

Devrimimiz çerçevesinde, annelerimizin ve eşlerimizin toplumun devrimci dönüşümüne önemli ve özel katkıları vardır. Çocuklarımızın eğitimi, aile bütçesinin etkin yönetimi, aile planlaması, aile ruhunun, oluşturulması, vatanseverlik - bunların hepsi devrimci bir ahlakın ve anti-emperyalist bir yaşam tarzının doğuşuna etkili bir şekilde katkıda bulunması gereken önemli özelliklerdir; hepsi yeni bir toplumun başlangıcıdır.

Evde kadınlar, yaşam kalitesinin iyileştirilmesine tam olarak katılmaya özen göstermelidir. Burkina olarak iyi yaşamak, iyi yemek yemek ve Burkina'ya özgü kıyafetler giymek demektir. Temiz ve hoş bir ev tutmak demektir, çünkü bunun kendi içinde aile içindeki ilişkiler üzerinde önemli bir etkisi vardır. Sefalet içinde yaşamak, sefil ilişkiler üretir. Bana inanmıyorsan domuzlara bak.

Ve yeni kadın eski türden bir erkekle yaşamaya mahkûm olursa, zihniyetimizin dönüşümü eksik kalır. Suçlu bir suç ortağı olan annenin çocuğuna cinsiyetçi ve eşitsiz kuralları öğrettiği evdeki erkek üstünlük kompleksi nerede daha zararlı, ama daha can alıcı? Bu tür kadınlar, bir çocuğun eğitiminin başlangıcından ve karakterinin oluşumundan itibaren cinsel kompleksleri sürdürürler.

Ayrıca, bu işe yeni başlayan yoldaş, geceleri kendini gerici ve dağılmış bir kadınla buluyorsa, gündüz birilerini siyasi faaliyete çekmek için gösterdiğimiz çabaların ne faydası var?

Peki ya ev işi, sizi robotlara dönüştürme eğiliminde olan ve düşünmek için zaman ya da enerji bırakmayan bu her şeyi tüketen, gaddarca iş! Bu nedenle, erkeklere yönelik, kreşler, bakım evleri ve kafeteryalar gibi geniş ölçekli bir sosyal hizmetler ağının uygulanmasına yönelik kararlı eyleme ihtiyacımız var.

Bu, kadınların devrimci tartışma ve eylemlere daha kolay katılmasını sağlayacaktır. Her çocuk, ister annesinin başarısızlığı olarak reddedilsin, ister babanın gururu olarak görülsün, bir bütün olarak toplumu ilgilendirmeli ve her biri toplumun ilgi ve sevgisinin nesnesi olmalıdır. Erkekler ve kadınlar artık evdeki tüm görevleri paylaşacak.

Kadınların yararına olacak eylem planı, tüm siyasi ve idari yapılarımızın kadınların kurtuluşu için genel seferberliğini hedefleyen devrimci bir araç olmalıdır. Yoldaşlar, tekrar ediyorum, bu plan kadınların gerçek ihtiyaçlarına cevap vermeden önce, UFB'nin yapılarının her düzeyinde demokratik bir tartışmaya tabi tutulmalıdır.

UFB devrimci bir örgüttür. Bu haliyle, eleştiri ve öz eleştiri ve demokratik merkezîyetçilik örgütsel ilkeleri tarafından yönetilen bir popüler demokrasi okuludur. Gizemleştirmenin somut hedeflere galip geldiği örgütlerden kendini ayırmalıdır. Böyle bir sınır belirleme, ancak UFB'nin yoldaşları bazı kadın çevrelerinde ne yazık ki hala devam eden zayıflıklara karşı kararlı bir mücadele yürütürse kalıcı ve etkili bir kazanım olabilir. Burada kadınları görünüş uğruna veya başka herhangi bir seçimci, demagojik veya başka bir şekilde kınanacak art niyet için bir araya getirmekten bahsetmiyoruz. Zafer kazanmak için kadın savaşçıları bir araya getirmekten bahsediyoruz.

Her devrimci yapının örgütsel özerklik çerçevesini tam olarak dikkate alarak, farklı komiteler içinde demokratik olarak kararlaştırılan bir eylem programı etrafında ve düzenli bir şekilde mücadele etmeliyiz. Eylemde etkili olabilmek için Burkina Kadın Birliği'nin her lideri kendi özel yapısında sahip olduğu sorumluluklara tamamen kendini vermelidir. UFB'nin organizasyonunu ve yapılarını her düzeyde güçlendirmek için liderleri arasında geniş siyasi ve ideolojik eğitim kampanyaları yürütmesi gerekiyor.

Yoldaşlar, UFB üyeleri, sendikanız, bizim sendikamız, kitlelerin yanında bu sınıf mücadelesine tam olarak katılmalıdır. Bilinci uykuda olan ve şimdi devrimin gelişyle uyanmış olan milyonlar müthiş bir gücü temsil ediyor. 4 Ağustos 1983'te biz Burkina, kendi kaynaklarımıza güvenme kararı aldık, bu da büyük ölçüde siz Burkinalı kadınların temsil ettiği kaynaklar anlamına geliyor. Yararlı olabilmeniz için, enerjinizin bir bütün olarak emperyalizmin ekonomik egemenliğini ve her türlü sömürücüyü ortadan kaldırma mücadelesine odaklanması gerekir. Soylulaştırma için bir araç olarak UFB, üyeleri arasında son derece gelişmiş bir siyasi farkındalık oluşturmak için çalışmak zorunda kalacak,

böylece kadınların durumunu iyileştirmek için hükümetin üstlendiği farklı eylemleri gerçekleştirmeye kendilerini tamamen adayabilecekler.

Yoldaşlar, yalnızca toplumumuzun devrimci dönüşümü sizin kurtuluşunuzun koşullarını yaratabilir. Hem emperyalizm hem de erkekler tarafından yönetiliyorsunuz. Her erkekte, yok edilmesi gereken bir feodal beyin, bir erkek şovenistin ruhu çürür. İşte bu nedenle, kurtuluşunuzu gerçekleştirmek ve ona doğru daha hızlı ilerlemek için en ileri devrimci sloganları şevkle kucaklamalısınız. Bu nedenle, Ulusal Devrim Konseyi, büyük ulusal kalkınma projelerine ne kadar yoğun bir şekilde katıldığınızı büyük bir sevinçle not ediyor ve sizi, her şeyden önce sizin devriminiz olan Ağustos devrimine giderek daha fazla destek vermeye teşvik ediyor.

Bu projelere büyük ölçüde katılarak, kendinizin daha da değerli olduğunu gösteriyorsunuz, çünkü toplum görev dağılımında sizi her zaman en önemsiz görevlere havale etmeye çalıştı. Görünen fiziksel zayıflığınızın, kadın olduğunuz için toplumun size dayattığı dış görünüş ve moda normlarının bir sonucu olduğunu artık görebiliyoruz.

İlerlerken, devrimimiz, bunun her kadını bir erkeğin mülkü olarak kabul eden başka bir sahiplenme biçimi olduğunun farkına varmadan, bizi evli olmayan kadını dışlamaya iten tüm o feodal anlayışlardan kopmalıdır. Bu nedenle, genç anneler, sanki içinde bulundukları durumun tek sorumlusu onlarmış gibi hor görülürken, işin içinde her zaman bir suçlu vardır. Çocuksuz kadınlar, kısırlıklarının bilim tarafından düzeltilebilecek bilimsel bir açıklaması varken, köhne inançlar tarafından bu şekilde baskı altına alınabilir.

Buna ek olarak toplum, kadın sünneti, yara izi, tırnak törpüsü ve dudak ve burun piercingi gibi vücutlarının bütünlüğünü ihlal eden güzellik normlarını kadınlara empoze etmiştir.

Bu normları uygulamanın şüpheli bir değeri vardır. Kadın sünneti söz konusu olduğunda, kadının çocuk sahibi olma yeteneğini tehlikeye atabilir ve duygusal yaşamını etkileyebilir. Diğer bedensel sakatlama türleri, daha az tehlikeli olmakla birlikte, örneğin kulakların delinmesi ve dövme, bir kadın koca bulmak istediğinde toplum tarafından empoze edilen kadın şartlandırmasının bir ifadesidir. Kızkardeşler, koca kazanmak için çok çaba harcıyorsunuz. Erkeklerle makbul olmak için kulaklarını delip vücuduna şiddet uyguluyorsun. Adam seni daha çok kırsın diye sen kendini incitiyorsun!

Kadınlar, silah arkadaşlarım, size sesleniyorum, kasabada ve köyde sefil hayatlar süren sizlere. Kırsal kesimde, "haklı" ve "açıklanmış" korkunç sömürünün çeşitli yüklerinin ağırlığı altında ezilirsiniz. Kasabalarda sözde mutlusun, ama derinlerde bir yerde bir günden diğerine, görevlerle dolu olarak sefil bir şekilde yüklüsün.

Kadın sabahın erken saatlerinde gardırobunun önünde bir topaç gibi döner, ne giyeceğini şaşırır - giyinip havadan korunmak için değil, erkekleri memnun etmek için. Her gün erkekleri memnun etmekle yükümlü. Siz kadınlar, dinlenme vakti geldiğinde, dinlenmeye hakkı olmayan birinin hüznü bakışına sahipsiniz. Erkeklerin arzu edeceği bir figürü korumak için kendiniz, az yemek, iffetli olmak ve diyet yapmak zorundasınız. Geceleri, yatmadan önce, kendinizi makyajla, çok nefret ettiğiniz sayısız ürünle örtüyorsunuz - bunu yaptığınızı biliyoruz - ama bu sağduyulu olmayan bir kırıksıklığı, her zaman çok erken geldiği düşünülen acımasız bir yaş belirtisini, göstermeye başlayan yaşı veya erken bir dolgunluğu gizleyebilir. Orada, en iyi özelliklerini korumak için her gece iki saatlik bir ritüelden geçmek zorundasın, sadece dikkatsiz bir koca tarafından kötü bir şekilde ödüllendirileceksin. Sonra şafak vakti her şeye yeniden başlarsın.

Yoldaşlar, dün Kadınların Seferberliği ve Örgütlenmesi Müdürlüğü tarafından yapılan konuşmalarda ve Devrimi Savunma Komiteleri [Committees for the Defense of the Revolution, CDR] (2) tüzüğü uyarınca,

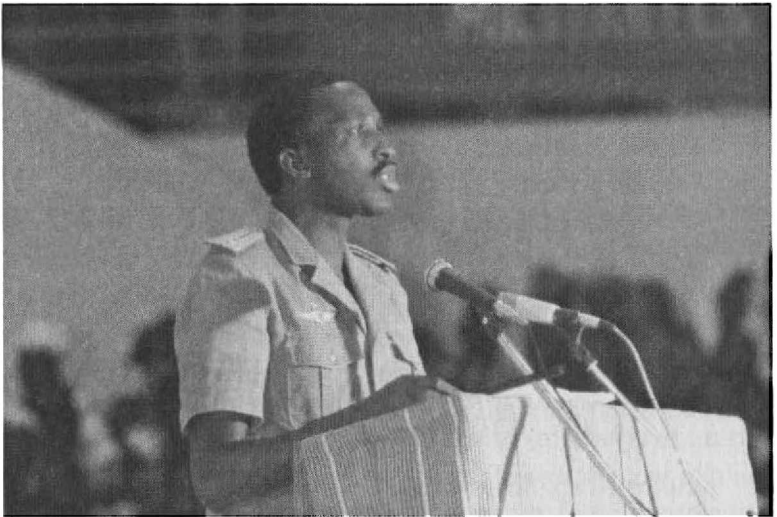
CDR Ulusal Sekreterliği UFB'nin komitelerini, alt komitelerini ve bölümlerini kurmayı başarıyla üstlendi. Organizasyon ve planlamadan sorumlu siyasi komisyon, organizasyonun ulusal bir bürosunu kurarak UFB'nin organizasyon piramidini tamamlamaktan sorumlu olacak.

Kadınların yaşamlarını bürokratik olarak kontrol etmek için kadınlar tarafından yönetilen başka bir ağıta ya da görevlilerin kadınların yaşamları hakkında ara sıra el altından konuşmalarına ihtiyacımız yok. Savaşmadan eski düzenin yıkılmayacağını ve yeni düzenin kurulamayacağını bildikleri için savaşacak olanlara ihtiyacımız var. Statükoyu organize etmek değil, onu kesin olarak yok etmek ve değiştirmek istiyoruz. UFB Ulusal Bürosu, büyük görevimiz önümüzde olduğu sürece her zaman hazır olacak, ikna olmuş ve kararlı kadrolardan oluşmalıdır. Ve mücadele evde başlar. Bu kadrolar kitlelerin gözünde özgürleşmiş, devrimci kadın imajını temsil ettiklerinin bilincinde olmalı ve buna göre hareket etmelidirler.

Yoldaşlar, kız ve erkek kardeşler, deneyim bize, klasik düzenini değiştirirken, yalnızca örgütlü insanların iktidarı demokratik olarak kullanma yeteneğine sahip olduğunu giderek daha fazla gösteriyor. Adalet ve eşitlik, kadınların, toplumların kendilerine güvenmemekte haksız olduklarını politik ve ekonomik düzeyde göstermelerini sağlayan temel ilkelerdir. Halk arasında elde ettiği gücü kullanan kadın, tarihin mahkûm ettiği tüm kadınları ıslah edecek durumdadır. Toplumumuzu derinden ve niteliksel olarak dönüştürmeyi taahhüt ederken, devrimimizin yarattığı değişiklikler Burkina kadınının özlemlerini içermelidir.

Yoldaşlar, gelecek kadınların özgürleşmesini talep ediyor ve gelecek her yerde devrimler getiriyor. Kadınları özgürleştirme mücadelesini kaybedersek, toplumumuzun olumlu bir şekilde üstün bir şeye dönüşmesine dair tüm umutlarımızı kaybetmiş oluruz. O zaman devrimimizin hiçbir anlamı kalmayacak. Kadın erkek hepimiz, bu asil mücadeleyi yürütmek için çağırıyoruz.

Kadınlarımız ön saflara çıksın! Nihai zaferimiz esasen onların kapasitelerine, mücadeledeki bilgeliklerine ve kazanma kararlılıklarına bağlıdır. Her kadın bir erkeği doygunluğunun doruğuna ulaşması için eğitebilsin. Bunu yapabilmek için, her kadının muazzam şefkat ve sevgi kuyusundan yararlanmasına izin verin; ilerlediğimizde bizi cesaretlendirecek ve zayıfladığımızda enerjimizi tazeleyecek gücü ve bilgiyi bulmasına izin verin. Her kadın bir erkeğe öğüt versin ve tüm erkeklere anne olsun, bizi dünyaya getiren, bizi eğiten ve erkekler yapan sensin. Bizi bugün olduğumuz yere götüren siz, her kadının anne ve yol gösterici rolünü oynamaya devam etmesine izin verin. Kadının neler yapabileceğini, dünyanın merkezi olduğunu hatırlamasına izin verin; herkes, dünyada, dünya için yaşadığını hatırlasın; bir erkek için ilk ağlayanın bir kadın olduğunu hatırlasın. Benzer şekilde söylenir ki, bu yoldaşları hatırlayacaksınız, ölüm anında her erkek son nefesiyle bir kadının adını, annesinin, kız kardeşinin ya da arkadaşının adını seslenir.

ERNEST HARSCH/MILITANT

Sankara, 8 Mart 1987'de Dünya Kadınlar Günü anma konuşmasını yapıyor.

Tıpkı erkeklerin kazanmak için kadınların zaferlerine ihtiyacı olduğu gibi, kadınların da kazanmak için erkeklere ihtiyacı vardır. Her erkeğin yanında bir kadın vardır yoldaşlar. Adamın çocuğunu sallayan bu kadın eli bütün dünyayı sallayacak. Annelerimiz bize hayat veriyor. Kadınlarımız çocuklarımızı doğurur, emzirir, büyütür, sorumlu varlıklar haline getirir. Halkımızın devamlılığını, insanlığın var oluşunu temin eden kadınlar; kadınlar hayatımızın işinin ilerlemesini sağlar; kadınlar her erkeğin gururunu taşır.

Anneler, kız kardeşler, yoldaşlar, yanında bir kadın olmadan gururlu bir erkek olamaz. Her gururlu ve güçlü erkek enerjisini bir kadından alır. Erkeğin sonsuz kaynağı dışının gücüdür. Zaferin anahtarı her zaman bir kadının elindedir. Bir kadının, kız kardeşin ya da arkadaşın yanında onurumuz ve haysiyetimiz bize geri dönecek.

Hepimiz teselli bulmak, savaşa yeniden başlamak için cesaret ve ilham bulmak, pervasızlığımızı veya küstahça sorumsuzluğumuzu yumuşatacak tavsiyeler almak için bir kadına dönüyoruz. Yeniden erkek olmamız her zaman bir kadının yanındadır ve her erkek, her kadın için bir çocuktur.

Kadınları sevmeyen, kadınlara saygı duymayan, kadınlara değer vermeyen, kendi annesini hor görmüş demektir. Böylece kadınları hor gören, doğduğu yeri mahveder. Cömert bir kadının rahminden geldiği için var olmaya hakkı olmadığına inandığı için kendini öldürür. Yoldaşlar, kadınları küçümseyene yazıklar olsun, burada ve başka yerlerde, nereden gelirlerse gelsinler, kadınları küçümseyen, anlamayan veya kadının neyi temsil ettiğini unutan tüm erkeklere yazıklar olsun: "Kadınlara dokundunuz, bir kayaya çarptınız. Bir kayayı yerinden çıkardın, ezileceksin."³

Yoldaşlar, kendimizden başlayan hiçbir devrim, önce kadınları özgürleştirmeden zafer kazanamaz. Kurtuluşu temelde erkeklerin olarak anladığımız sürece, mücadelemiz, devrimimiz eksik kalacaktır. Proletaryanın kurtuluşundan sonra, kadınların kurtuluşu hala kazanılmayı bekliyor.

Yoldaşlar, her kadın bir erkeğin annesidir. Bir erkek ve bir oğul olarak bir kadına öğüt vermeye veya hangi yolu izlemesi gerektiğini belirtmeye cüret etmem. Bu, insanın annesine öğüt vermesi gibi olur. Ama şunu da biliyorum ki, bir anne, oğlunun kaprislerine, hayallerine ve kendini beğenmişliğine rağmen, hoşgörü ve şefkatle onu dinler. İşte beni teselli eden ve size burada hitap etmemi mümkün kılan da bu. İşte bu yüzden yoldaşlar, hepimizin gerçek kurtuluşuna ulaşmak için size ihtiyacımız var. Toplumumuzu kurtarmamıza yardım edecek gücü ve zamanı her zaman bulacağınızı biliyorum.

Yoldaşlar, kadınların kurtuluşu olmadan gerçek bir toplumsal devrim olamaz. Gözlerim görmesin, ayaklarım beni insanların yarısının suskun kaldığı bir topluma götürmesin. Kadınların sessizliğinin uğultusunu duyuyorum. Fırtınalarının uğultusunu ve isyanlarının öfkesini hissediyorum. Ezilen rahimlerinden çıkan gücü ve katı adaleti iletecekleri devrimin verimli patlamasını bekliyor ve umuyorum.

Yoldaşlar, geleceği fethetmek için ilerleyin.

Gelecek devrimcidir.

Gelecek savaşanlarındır.

Vatan ya da ölüm, zafer kazanacağız!

Demokratik ve halk devriminde kadınların rolü

2 EKİM 1983

Toplumumuzun asırlık geleneklerinin ağırlığı, kadını yük hayvanı mertebesine indirmiştir. Kadınlar, yeni-sömürge toplumunun tüm belalarından iki kat acı çekiyor. Birincisi, erkeklerle aynı acıyı yaşıyorlar. İkincisi, erkekler tarafından ek acılara maruz kalıyorlar.

Devrimimiz, günümüz toplumunda tüm ,ezilenlerin ve sömürülenlerin çıkarımadır. Bu nedenle, kadınların erkekler üzerindeki tahakkümünün temeli, toplumun siyasi ve ekonomik yaşam sisteminin örgütlenme biçiminde yattığı için, kadınların çıkarımadır. Devrim, kadınları ezen toplumsal düzeni değiştirerek, kadınların gerçek kurtuluşunun koşullarını yaratır.

Toplumumuzun kadınları ve erkekleri emperyalist baskı ve tahakkümün kurbanlarıdır. Bu yüzden aynı mücadeleyi veriyorlar. Devrim ve kadın özgürlüğü bir arada. Kadınların özgürleşmesinden bir hayır işi olarak ya da insani bir şefkat dalgası olarak söz etmiyoruz.

Bu alıntı Sankara'nın Ulusal Devrim Konseyi adına yaptığı siyasi Yönelim Konuşmasından alınmıştır.

Devrimin zaferi için temel bir gerekliliktir. Kadınlar gökyüzünün diğer yarısını tutar.

Voltaik kadınların, erkeklerin yanında ülkenin kaderi için sorumluluk almalarına izin veren yeni bir zihniyet oluşturmak, devrimin birincil görevlerinden biridir. Aynı zamanda erkeklerin kadınlara karşı tutumlarını da dönüştürmek gerekiyor.

Şimdiye kadar, kadınlar karar alma alanından dışlandı. Devrim, kadınlara sorumluluklar yükleyerek, onların mücadele inisiyatiflerini serbest bırakmalarının koşullarını yaratıyor. Devrimci politikasının bir parçası olarak; CNR [National Council of the Revolution: Ulusal Devrim Konseyi] ulusun tüm aktif güçlerini seferber etmek, örgütlemek ve birleştirmek için çalışacak ve kadınlar geri kalmayacaktır. Kadınlar, yeni sömürgeci toplumun çeşitli prangalarına karşı ve yeni bir toplumun inşası için vermemiz gereken tüm savaşların ayrılmaz bir parçası olacak. Projelerin tasarlanmasından kararların alınmasına ve bunların uygulanmasına kadar bir bütün olarak ulus yaşamının örgütlenmesinin her kademesinde yer alacaklardır. Bu büyük girişimin nihai hedefi, kadınların her alanda erkeklerle eşit olacağı özgür ve müreffeh bir toplum inşa etmektir.

Ancak, kadınların özgürleşmesi sorununu doğru bir şekilde anlamaya ihtiyacımız var. Erkekler ve kadınlar arasında mekanik bir eşitlik anlamına gelmez. İçki içmek, sigara içmek, pantolon giymek gibi erkeklerinkine benzer alışkanlıklar edinmek anlamına gelmez. Diploma almak da kadınları erkeklerle eşit veya daha özgür kılmayacaktır. Diploma kurtuluş için bir pasaport değildir.

Kadınların gerçek kurtuluşu, onlara sorumluluklar yükleyen ve onları üretken faaliyetlere ve insanların karşı karşıya kaldığı farklı mücadelelere dahil eden şeydir. Kadınların gerçek özgürleşmesi, erkeklerin saygısını ve düşüncesini gerektiren bir özgürlüktür. Kurtuluş, tıpkı özgürlük gibi, bahsedilmez, fethedilir. Taleplerini ortaya koymak ve onları kazanmak için seferber olmak kadınların kendilerine düşüyordur.

Bunun için, demokratik ve halk devrimi, Voltaik kadınların kendilerini tam ve eksiksiz olarak gerçekleştirmeleri için gerekli koşulları yaratacaktır. Ne de olsa toplumumuzun yarısından fazlasını oluşturan kadınların sömürsünü sürdürürken, sömürü sistemini ortadan kaldırmak mümkün müdür?

Notlar

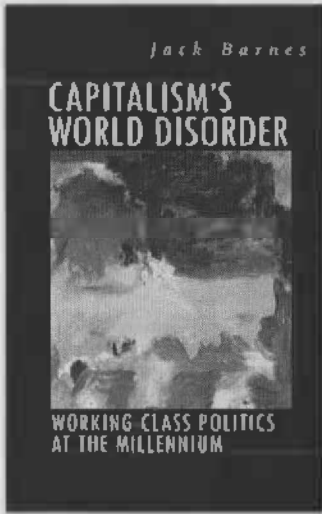
1. Kadın sünneti veya klitoridektomi, genç kızların özellikle ergenlik çağına gelmeden önce klitorislerinin alınmasını içeren bir gelenektir. Birçok ciddi yaralanmaya ve bazen ölüme neden olur. Devrimden önce yasadışı ilan edilen bu uygulama, en tecrit edilmiş bazı kırsal alanlarda hala uygulanmaktadır.

2. Devrimi Savunma Komiteleri (CDR'ler), 4 Ağustos 1983

devriminin hemen ardından gelişen bir kitle örgütüydü. Devrimci hükümetin çeşitli sosyal programlarına destek seferber etmek ve insanları siyasi faaliyete çekmek için ülke çapında ve yurtdışında mahallelerde, kasabalarda, köylerde, işyerlerinde, okullarda ve ordu birliklerinde örgütlendi. Ekim 1987'de devrimin devrilmesinden sonra feshedildi.

3. Bu sözler, 9 Ağustos 1956'da Afrika Ulusal Kongresi önderliğindeki yirmi bin Güney Afrikalı kadının apartheid yasalarını protesto ettiği sırada çok okunan bir şarkıdan geliyor. Bugün 9 Ağustos Güney Afrika'da Kadınlar Günü olarak kutlanıyor.

Pathfinder Yayınları

Capitalism's World Disorder [Kapitalizmin Dünya Düzensizliği]

Working-Class Politics at the Millennium
[Milyenyumda İşçi Sınıfı Siyaseti]

JACK BARNES

Toplumsal yıkım ve mali panik, siyasetin ve küskünlük taktiklerinin artması, polis vahşeti ve her yerde hızlanan emperyalist saldırganlık eylemleri, ters giden bir şeyin değil, kapitalizmin yasal işleyişinin ürünüdür. Yine de gelecek, dünyayı dönüştürme güçlerinin bilincinde olan işçilerin ve çiftçilerin birleşik mücadelesi ve özverili eylemiyle değişebilir. 24 \$ Ayrıca İspanyolca ve Fransızca.

The Changing Face of U.S. Politics

ABD Siyasetinin Değişen Yüzü

Working-Class Politics and the Trade Unions (Sınıf Siyaseti ve Sendikalar)

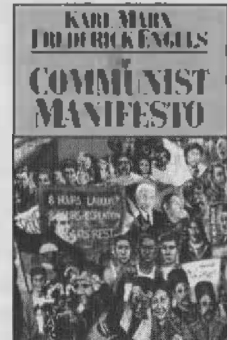
JACK BARNES

İşçi sınıfının yaklaşan sınıf savaşları için hazırlaması gereken türden bir parti inşa etmek - işçiler aracılığıyla kendilerini, sendikalarını ve tüm toplumu devrime uğratacakları işçiler. Sosyal eşitsizlikler, ekonomik istikrarsızlık, ırkçılık, kadınlara yönelik baskı, polis şiddeti ve kapitalizme özgü savaşlar tarafından ifilen işçiler, çiftçiler ve gençler için bir el kitabıdır. . . ve bu sömürü sisteminin devirmeye ve dünyayı yeni, sosyalist temeller üzerinde yeniden inşa etmeye kararlı olanlar. 23 \$ Ayrıca İspanyolca ve Fransızca.

The Communist Manifesto (Komünist Manifesto) KARL MARX ve FREDERICK ENGELS

Modern işçi sınıfı hareketinin 1848'de yayınlanan kuruluş belgesi. Komünizmin neden önyargılı ilkelerden değil, olgulardan ve gerçek sınıf mücadelesinden kaynaklanan proleter hareketlerinden türetildiğini açıklıyor. 3,95 \$ İspanyolca olarak da mevcuttur.

Malcolm X Talks to Young People (Malcolm X Gençlerle Konuşuyor)

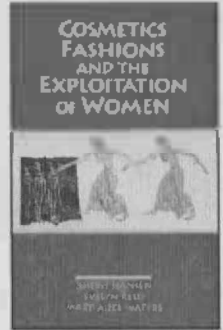
"Ben şahsen herhangi biriyle birlikte olurum, ne renk olduğun umrumda değil, yeter ki bu dünyada var olan bu sefil durumu değiştirmek istesin."—
Malcolm X, Aralık 1964. *Young Socialist* dergisi ile 1965 röportajını içerir. Bu yeni baskı, Malcolm tarafından daha önce hiç basılmamış materyal ve genişletilmiş bir fotoğraf bölümü içeriyor. \$15 Ayrıca İspanyolca.

Cosmetics, Fashions, and the Exploitation of Women (Kozmetik, Moda ve Kadın Sömürüsü)

JOSEPH HANSEN, EVELYN REED,
AND MARY-ALICE WATERS

Kozmetik pazarlamak ve kar elde etmek için kadınların ikinci sınıf statüsü ve sosyal güvensizlikler üzerinde ne kadar büyük bir iş oynuyor. Waters'ın giriş bölümü, 1. Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında milyonlarca kadının iş gücüne katılmasının ABD toplumunu nasıl geri dönülmez bir şekilde değiştirdiğini ve kadınların kurtuluşu için verilen mücadelelerin yeniden yükselişinin temelini nasıl oluşturduğunu açıklıyor. \$15

The History of the Russian Revolution (Rus Devrimi Tarihi)

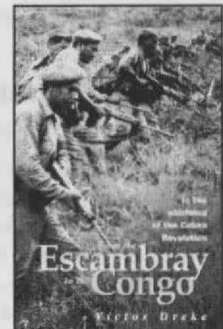
LEON TROTSKY

İlk sosyalist devrimin sosyal, ekonomik ve politik dinamiklerinin merkezi liderlerinden birinin anlattığı şekilde klasik bir açıklaması. Troçki, "Bir devrimin tarihi, bizim için her şeyden önce, kitlelerin kendi kaderleri üzerindeki hükümdarlık düzenine zorla girmelerinin tarihidir" diye yazıyor. Kısıtlanmamış baskı, 3 cilt. bir arada. \$35.95

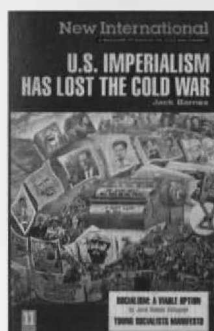
From the Escambray to the Congo (Escambray'den Kongo'ya)

In the Whirlwind of the Cuban Revolution (Küba Devriminin Kasırgasında) VICTOR DREKE İLE RÖPORTAJ
Bu katılımcının anlatımında Drake, Küba Devrimi'nden sonra kasaba meydanındaki bir dansa siyahları beyazlardan ayıran bir ipi indirmenin ne kadar kolay hale geldiğini, ancak kapitalizmden ve yankee hakimiyetinden miras kalan tüm "iplerin" altında yatan sosyal ilişkileri dönüştürme savaşının ne kadar muazzam olduğunu anlatıyor. Küba Escambray Dağları'ndan Afrika'ya ve ötesine uzanan devrimci rotalarını emekçilerin savunduğu yaratıcılığı anlatıyor. \$17. Ayrıca İspanyolca.

New International

A MAGAZINE OF MARXIST POLITICS AND THEORY

New International no. 11

U.S. Imperialism Has Lost the Cold War by *Jack Barnes* • Socialism: A Viable Option by *José Ramón Balaguer* • Young Socialists Manifesto • The Communist Strategy of Party Building Today by *Mary-Alice Waters* • Ours Is the Epoch of World Revolution by *Jack Barnes and Mary-Alice Waters* \$15

New International no. 10

Imperialism's March toward Fascism and War by *Jack Barnes* • What the 1987 Stock Market Crash Foretold • Defending Cuba, Defending Cuba's Socialist Revolution by *Mary-Alice Waters* \$14

New International no. 8

The Politics of Economics: Che Guevara and Marxist Continuity by *Steve Clark and Jack Barnes* • Che's Contribution to the Cuban Economy by *Carlos Rafael Rodríguez* • On the Concept of Value and The Meaning of Socialist Planning, two articles by *Ernesto Che Guevara* \$10

New International no. 5

The Coming Revolution in South Africa by *Jack Barnes* • The Future Belongs to the Majority by *Oliver Tambo* • Why Cuban Volunteers are in Angola, two speeches by *Fidel Castro* \$14

Order from www.pathfinderpress.com

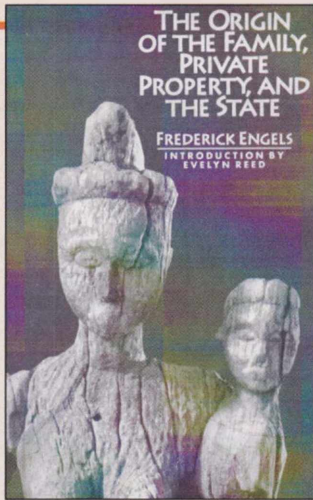
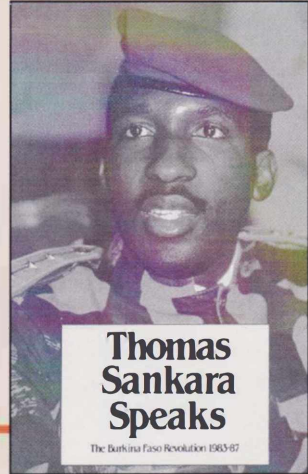
Most of these articles are also available in Spanish in *Nueva Internacional*, and in French in *Nouvelle Internationale*. Some are also available in Swedish in *Ny International*.

THOMAS SANKARA, Batı Afrika ülkesi Burkina Faso'nun 1987'deki suikastine kadar lideri olarak şunları söyledi: "Kadınların özgürlüğü olmadan gerçek bir toplumsal devrim olamaz. Burkina kadının mücadelesi, tüm kadınların dünya çapındaki mücadelesinin ve bunun da ötesinde, kıtamızın rehabilitasyonu mücadelesinin bir parçasıdır."

Thomas Sankara Speaks

The Burkina Faso Revolution, 1983-87

Batı Afrika ülkesi Burkina Faso'daki köylüler ve işçiler, bir halk devrimci hükümeti kurdular ve emperyalist tahakkümün dayattığı açlık, cehalet ve ekonomik geri kalmışlıkla mücadele etmeye başladılar. Bu mücadeleye öncülük eden Thomas Sankara, tüm Afrika için belirlenen örneği açıklıyor. \$20

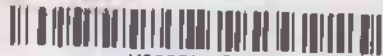
The Origin of the Family, Private Property, and the State

Frederick Engels

Sınıflara bölünmüş toplumun ortaya çıkışı, yönetici katmanların mülkiyetini koruyan ve onlara zenginlik ve ayrıcalık aktarmalarını sağlayan baskıcı devlet organlarına ve aile yapılarına nasıl yol açtı? Engels, bu sınıf kurumlarının ilk biçimlerinden modern biçimlerine kadar- emekçiler açısından sonuçlarını tartışıyor. Evelyn Reed'in tanıtımı. \$18

AVAILABLE FROM PATHFINDER.
SEE FRONT COVER FOR ADDRESSES:

PATHFINDER

X000BULQRL

Women's Liberation and the African Freedom Struggle
Used, Very Good